

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o pomocy społecznej

Art. 1. W ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769 i 1985) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 22 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) prowadzenie rejestru domów pomocy społecznej, placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, w tym prowadzonych na podstawie przepisów o działalności gospodarczej, miejsc udzielania tymczasowego schronienia oraz jednostek specjalistycznego poradnictwa;”;

2) w art. 48a:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Udzielenie schronienia następuje przez przyznanie tymczasowego schronienia w noclegowni, schronisku dla osób bezdomnych albo schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi.”,

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a–2h w brzmieniu:

„2a. Przyznanie tymczasowego schronienia osobie bezdomnej w schronisku dla osób bezdomnych przez gminę miejsca jej pobytu, na podstawie art. 101 ust. 3, nie wymaga podpisania przez osobę bezdomną kontraktu socjalnego.

2b. Schronisko dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi zapewnia osobom bezdomnym, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, ale nie wymagają usług w zakresie świadczonego przez jednostkę całodobowej opieki, zakład opiekuńczo-leczniczy lub zakład pielęgnacyjno-opiekuńczy, tymczasowe schronienie wraz z usługami opiekuńczymi oraz usługami ukierunkowanymi na wzmacnianie aktywności społecznej, w miarę możliwości wyjście z bezdomności i uzyskanie samodzielności życiowej.

2c. W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobom bezdomnym, o których mowa w ust. 2b, zapewnia się posiłek lub całodzienne wyżywienie, świadczone w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi.

2d. W szczególnie uzasadnionych przypadkach dopuszcza się przyznanie tymczasowego schronienia w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi osobom bezdomnym, które posiadają decyzję o skierowaniu do domu pomocy społecznej, przez okres oczekiwania na umieszczenie w domu pomocy społecznej, jednak nie dłużej niż przez 4 miesiące.

2e. Jeżeli w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi są przewidziane miejsca dla osób niewymagających usług opiekuńczych, osobie bezdomnej zdolnej do samoobsługi i niewymagającej usług opiekuńczych może być przyznane tymczasowe schronienie w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi. W takim przypadku świadczenie usług osobom bezdomnym, zdolnym do samoobsługi i niewymagającym usług opiekuńczych, następuje z zastosowaniem przepisów ust. 2, 2a i 2g oraz standardów przewidzianych dla schronisk dla osób bezdomnych.

2f. W schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi mogą przebywać jedynie osoby na podstawie decyzji o przyznaniu tymczasowego schronienia w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi albo decyzji o przyznaniu tymczasowego schronienia w schronisku dla osób bezdomnych, wydanej przez gminę.

2g. Do wykonywania czynności w zakresie usług świadczonych w schronisku dla osób bezdomnych zatrudnia się:

- 1) pracowników socjalnych;
- 2) opiekunów posiadających wykształcenie co najmniej średnie oraz ukończone szkolenie z zakresu udzielania pierwszej pomocy.

2h. Do wykonywania czynności w zakresie usług świadczonych w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi zatrudnia się:

- 1) pracowników socjalnych;
- 2) opiekunów posiadających:
  - a) kwalifikacje do wykonywania zawodu pielęgniarki, ratownika medycznego, opiekuna w domu pomocy społecznej, opiekuna osoby starszej, asystenta osoby niepełnosprawnej, opiekunki środowiskowej, opiekuna medycznego lub
  - b) udokumentowane co najmniej roczne doświadczenie zawodowe polegające na świadczeniu usług opiekuńczych osobom

niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku oraz ukończone szkolenie z zakresu udzielania pierwszej pomocy.”,

c) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Do wykonywania czynności w zakresie usług świadczonych w noclegowni zatrudnia się osoby, które posiadają co najmniej średnie wykształcenie oraz ukończone szkolenie z zakresu udzielania pierwszej pomocy.”,

d) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Do wykonywania czynności w zakresie usług świadczonych w ogrzewalni zatrudnia się osoby, które posiadają co najmniej średnie wykształcenie oraz ukończone szkolenie z zakresu udzielania pierwszej pomocy.”,

e) po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:

„5a. W schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi mogą przebywać osoby, których stan zdrowia nie zagraża zdrowiu i życiu innych osób przebywających w placówce.”,

f) ust. 6 i 7 otrzymują brzmienie:

„6. W noclegowni, schronisku dla osób bezdomnych oraz schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi nie mogą przebywać osoby będące pod wpływem alkoholu lub pod wpływem substancji psychoaktywnych.

7. W szczególnie uzasadnionych przypadkach dopuszcza się przebywanie w noclegowni, schronisku dla osób bezdomnych oraz schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi osób pod wpływem alkoholu lub substancji psychoaktywnych.”,

g) po ust. 8 dodaje się ust. 8a w brzmieniu:

„8a. Noclegownia, schronisko dla osób bezdomnych, schronisko dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i ogrzewalnia, w celu zaspokojenia niezbędnych potrzeb życiowych związanych z udzielaniem schronienia, powinny spełniać minimalne standardy podstawowych usług i minimalne standardy obiektów, w tym w zakresie odpowiednich warunków higienicznych i sanitarnych oraz odpowiednich warunków do odpoczynku, określone w przepisach wydanych na podstawie ust. 14.”,

h) ust. 9 otrzymuje brzmienie:

„9. W sytuacji kryzysowej występującej na skalę masową przyznanie tymczasowego schronienia może nastąpić z pominięciem standardów, o których mowa w ust. 8a, oraz w innej formie niż określona w ust. 1.”,

i) ust. 11 otrzymuje brzmienie:

„11. Wojewoda prowadzi rejestr miejsc, w których gmina udziela tymczasowego schronienia w schroniskach dla osób bezdomnych, schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, noclegowniach oraz ogrzewalniach.”,

j) po ust. 11 dodaje się ust. 11a–11d w brzmieniu:

„11a. Rejestr zawiera:

- 1) wykaz miejsc, w których gmina udziela tymczasowego schronienia – adres, formę i nazwę placówki, pod którą jest ona prowadzona;
- 2) dane identyfikacyjne podmiotu prowadzącego placówkę, jeżeli podmiotem prowadzącym placówkę nie jest gmina zgłaszająca, w tym:
  - a) nazwę i adres siedziby podmiotu prowadzącego placówkę,
  - b) formę organizacyjno-prawną podmiotu prowadzącego placówkę;
- 3) liczbę miejsc w poszczególnych formach placówek;
- 4) w przypadku miejsc w placówce, które gmina prowadzi dla innej gminy na podstawie zawartego porozumienia, dane identyfikujące gminę, z którą zawarto porozumienie, oraz liczbę miejsc w placówce, których dotyczy porozumienie.

11b. Zgłoszenia do rejestru dokonuje gmina:

- 1) prowadząca placówkę;
- 2) zlecająca na podstawie art. 25 ust. 1 zadanie prowadzenia placówki;
- 3) która zawarła umowę z podmiotem niepublicznym na zakup usługi udzielenia tymczasowego schronienia w odpowiedniej formie, w placówce prowadzonej przez podmiot niepubliczny.

11c. Gmina zgłasza wojewodzie wszelkie zmiany danych objętych rejestrem w terminie 14 dni od dnia ich powstania.

11d. Wojewoda na bieżąco aktualizuje zgłoszone dane w rejestrze.”,

k) ust. 13 otrzymuje brzmienie:

„13. Dane z rejestru udostępnia się na stronie internetowej urzędu wojewódzkiego.”,

l) ust. 14 otrzymuje brzmienie:

„14. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) minimalny standard podstawowych usług świadczonych w noclegowniach, schroniskach dla osób bezdomnych, schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i ogrzewalniach,
- 2) minimalny standard obiektów, w których mieszczą się noclegownie, schroniska dla osób bezdomnych, schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i ogrzewalnie

– kierując się potrzebą zapewnienia osobom bezdomnym kierowanym do tych placówek właściwego wsparcia.”;

3) w art. 49 ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3. Jeżeli osoba bezdomna przebywa w schronisku dla osób bezdomnych albo schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, indywidualny program wychodzenia z bezdomności może być opracowany przez pracownika socjalnego zatrudnionego w tej placówce, z zastrzeżeniem ust. 5.

4. Realizatorem indywidualnego programu wychodzenia z bezdomności w przypadku, o którym mowa w ust. 3, jest odpowiednio schronisko dla osób bezdomnych albo schronisko dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi.”;

4) w art. 51:

a) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Ośrodkiem wsparcia, o którym mowa w ust. 1–3, może być ośrodek wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, dzienny dom pomocy, dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, schronisko dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi oraz klub samopomocy.”,

b) po ust. 4 dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Za ośrodek wsparcia uznaje się również schronisko dla osób bezdomnych pomimo nieświadczania w nim usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych.”.

Art. 2. Rejestr, o którym mowa w art. 48a ust. 11 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym, staje się rejestrem, o którym mowa w art. 48a ust. 11 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 3. Gminy są obowiązane w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie art. 1 pkt 2 lit. i–k i art. 2 ustawy do przekazania wojewodzie danych do rejestru, o którym mowa w art. 48a ust. 11 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 4. Podmioty prowadzące w dniu wejścia w życie ustawy ogrzewalnie, noclegownie lub schroniska dla osób bezdomnych, niespełniające standardów określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 48a ust. 14 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, są obowiązane dostosować do tych standardów ogrzewalnie, noclegownie lub schroniska dla osób bezdomnych, w terminie do dnia 31 grudnia 2020 r.

Art. 5. Osoby świadczące usługi na stanowisku opiekuna w noclegowniach, schroniskach dla osób bezdomnych lub ogrzewalniach, które w dniu wejścia w życie ustawy nie posiadają kwalifikacji wymaganych od osób wykonujących czynności w zakresie usług świadczonych w tych placówkach, mogą nadal wykonywać te czynności, jednak nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2020 r.

Art. 6. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 48a ust. 14 ustawy zmienianej w art. 1 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 48a ust. 14 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak nie dłużej niż przez 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 7. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 1 pkt 1 i pkt 2 lit. i–k oraz art. 2, które wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Projektowane zmiany mają na celu uporządkowanie i doprecyzowanie obowiązujących przepisów o pomocy społecznej dotyczących placówek udzielających tymczasowego schronienia osobom bezdomnym, w szczególności zaś wprowadzenie dodatkowego typu placówki: schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi. Zaproponowane zmiany zostały wprowadzone w wyniku uwag zgłoszonych przez organizacje pozarządowe w trakcie prac nad projektem rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych i ogrzewalni, które stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 48a ust. 14 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769 i 1985).

Wymienione wyżej upoważnienie ustawowe zostało wprowadzone przez art. 1 pkt 10 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej (Dz. U. poz. 1310 oraz z 2016 r. poz. 1984).

Ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej wprowadziła szereg zmian dotyczących placówek noclegowych dla osób bezdomnych. Zgodnie z obowiązującym brzmieniem art. 48a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, tymczasowe schronienie jest udzielane osobom bezdomnym w 3 kategoriach placówek dla osób bezdomnych: noclegowni, schronisku dla osób bezdomnych i ogrzewalni. Placówki te przeznaczone są dla osób zdolnych do samoobsługi, których stan zdrowia nie zagraża zdrowiu i życiu innych osób przebywających w placówce.

Ponadto w art. 48a ust. 14 znowelizowanej ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej zostało zawarte upoważnienie ustawowe dla ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego do określenia w drodze rozporządzenia standardów, które ma określić standardy placówek noclegowych dla osób bezdomnych w zakresie:

- 1) standardu podstawowych usług świadczonych w noclegowniach, schroniskach dla osób bezdomnych i ogrzewalniach,
- 2) kwalifikacji osób świadczących usługi w noclegowniach, schroniskach dla osób bezdomnych i ogrzewalniach,
- 3) standardu obiektów, w których mieszczą się noclegownie, schroniska dla osób bezdomnych i ogrzewalnie.

W trakcie prac nad projektem rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych i ogrzewalni, zwrócono szczególnie uwagę na konieczność wprowadzenia dodatkowego typu placówki udzielającej tymczasowego schronienia osobom bezdomnym, niezdolnym do samoobsługi, ale niewymagającym całodobowej opieki, a jedynie częściowej, tymczasowej pomocy w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych i opieki higienicznej.

Zaproponowana regulacja ma na celu wyeliminowanie luki w zakresie możliwości uzyskania pomocy przez osoby, które z powodu bezdomności nie mają możliwości otrzymania świadczenia w postaci usług opiekuńczych.

Zaproponowane zmiany dotyczą w szczególności:

Art. 22 pkt 4 – w związku z wprowadzanymi w projekcie szczegółowymi rozwiązaniami dotyczącymi rejestru miejsc, w których gminy udzielają schronienia, w art. 22 pkt 4 została zaproponowana odpowiednia zmiana, która polega na zmianie nazwy rejestru prowadzonego przez wojewodę z „rejestru placówek zapewniających miejsca noclegowe” na „rejestr miejsc udzielania tymczasowego schronienia”. Art. 48a ust. 1 – do treści artykułu dodano regulację, która wprowadza do ustawy nową formę placówki udzielającej tymczasowego schronienia: schronisko dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi.

Art. 48a ust. 2a – wprowadza wyjątek od reguły określonej w ust. 2 – odnoszącej się do konieczności podpisania kontraktu socjalnego przez osobę bezdomną korzystającą ze schronienia w schronisku dla osób bezdomnych.

Rozwiązanie wprowadzone w tym przepisie umożliwi skierowanie osoby bezdomnej do schroniska dla osób bezdomnych przez gminę miejsca pobytu, na podstawie art. 101 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej (tj. w przypadkach szczególnie uzasadnionych sytuacją osobistą osoby ubiegającej się o schronienie, w sprawach niecierpiących zwłoki, np. w trakcie mrozów zagrażających życiu osób bezdomnych) – bez konieczności wcześniejszego podpisania przez osobę bezdomną kontraktu socjalnego.

Przepis ten został wprowadzony w odpowiedzi na liczne uwagi zgłoszone przez jednostki samorządu terytorialnego, które zwracały uwagę na trudności, jakie wiążą się z zawarciem kontraktu socjalnego z osobą bezdomną w miejscu jej pobytu.

Kontrakt socjalny powinien być sporządzony i podpisany po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego, ale przed wydaniem stosownej decyzji administracyjnej o przyznaniu

schronienia. Ponieważ kontrakt socjalny może wiązać się z pewnymi zobowiązaniami finansowymi (czasami bardzo wysokimi), w związku z powyższym kontrakt socjalny z osobą bezdomną powinien być zawarty przez pracownika socjalnego zatrudnionego w ośrodku pomocy społecznej gminy ostatniego miejsca zameldowania tej osoby na pobyt stały. Zgodnie bowiem z art. 101 ust. 2, 3 i 7 ustawy o pomocy społecznej, gmina ostatniego miejsca zameldowania osoby bezdomnej odpowiada za ostateczne sfinansowanie udzielanych osobie bezdomnej świadczeń.

Tymczasem jednostki samorządu terytorialnego oraz organizacje pozarządowe zwracały uwagę na trudności, jakie wiążą się z praktyczną realizacją takiego sposobu postępowania. Aby pracownik socjalny gminy ostatniego miejsca pobytu osoby bezdomnej mógł zawrzeć kontrakt socjalny z osobą bezdomną, musi dotrzeć do gminy miejsca pobytu osoby bezdomnej lub osoba bezdomna musi wrócić do gminy swojego ostatniego miejsca zameldowania – co może być dość kłopotliwe i czasochłonne. Tymczasem w sytuacjach nagłych (określonych w art. 101 ust. 3 ustawy) konieczna jest natychmiastowa pomoc osobom bezdomnym.

W związku z powyższym, aby usprawnić proces udzielania pomocy osobie bezdomnej w miejscu jej pobytu, zdecydowano się w takim przypadku na rezygnację z wymogu zawarcia z osobą bezdomną kontraktu socjalnego.

Art. 48a ust. 2b – wprowadza nową formę udzielania tymczasowego schronienia przez gminę – schronisko dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi.

Ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej zamknęła otwarty katalog form udzielania schronienia przez gminy poprzez pozostawienie 3 form placówek udzielających tymczasowego schronienia: noclegowni, schroniska dla osób bezdomnych i ogrzewalni. Placówki te przeznaczone są dla osób zdolnych do samoobsługi, których stan zdrowia nie zagraża zdrowiu i życiu innych osób przebywających w placówce.

Zaproponowana w art. 48a ust. 2b projektowanej ustawy nowa forma placówki umożliwia świadczenie usług opiekuńczych osobom wymagającym częściowej (nie całodobowej) pomocy w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych i opieki higienicznej. Przepis ma na celu udzielanie wsparcia osobom wymagającym usług opiekuńczych, ponadto ma zapobiegać sytuacjom, w których do tego rodzaju placówek mogłyby być kierowane osoby wymagające bardziej specjalistycznej pomocy, która

może być realizowana w wyspecjalizowanych jednostkach całodobowej opieki bądź też w zakładzie opiekuńczo-leczniczym lub zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym.

Zgodnie z projektem usługi w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi przeznaczone będą dla osób bezdomnych, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej pomocy i opieki innych osób w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, ale nie wymagają usług w zakresie świadczonej przez jednostkę całodobowej opieki, zakład opiekuńczo-leczniczy lub zakład pielęgnacyjno-opiekuńczy, o którym mowa w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi będą zapewniały tymczasowe schronienie wraz z usługami opiekuńczymi oraz usługami ukierunkowanymi na wzmacnianie aktywności społecznej, wyjście z bezdomności i uzyskanie samodzielności życiowej.

W przypadku schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, osoba bezdomna nie będzie musiała podpisywać kontraktu socjalnego, aby zostać skierowana do tej placówki.

W przypadku osób bezdomnych, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej pomocy i opieki innych osób w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, projekt przewiduje zapewnienie w szczególnie uzasadnionych sytuacjach w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi posiłku lub całodziennego wyżywienia. W przypadku bowiem tych osób, w niektórych sytuacjach będziemy mieli do czynienia z osobami niezdolnymi do samoobsługi, osobami o ograniczonych możliwościach przemieszczania się, w związku z tym osoby takie będą miały ograniczone możliwości w zakresie samodzielnego zabezpieczenia sobie posiłku (zmiana art. 48a ust. 2c).

Zakres udzielanej pomocy w schronisku dla osób bezdomnych w przypadku osób bezdomnych, zdolnych do samoobsługi, może się różnić od pomocy udzielanej osobom bezdomnym, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej pomocy i opieki innych osób w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych. Te dwie grupy osób nie są bowiem w tej samej sytuacji. W przypadku osób bezdomnych w schronisku dla osób bezdomnych mamy do czynienia z osobami zdolnymi do samoobsługi, które nie posiadają ograniczeń uniemożliwiających samodzielne swobodne przemieszczanie się. Są to osoby, które mogą podejmować

często pracę lub inne formy aktywności, np. w centrum integracji społecznej. Wobec tych osób schronisko podejmuje szerokie działania aktywizujące mające na celu wyjście z bezdomności. Osoby te mogą sobie samodzielnie zapewnić posiłek lub ubiegać się o posiłek w ośrodku pomocy społecznej, świadczony poza schroniskiem dla osób bezdomnych.

W projektowanym art. 48a ust. 2d dopuszcza się jeden wyjątek od zasady, zgodnie z którą schronisko dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi zapewnia osobom bezdomnym, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej pomocy i opieki innych osób w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, ale nie wymagają usług w zakresie świadczonej przez jednostkę całodobowej opieki. Tym wyjątkiem uregulowanym w art. 48a ust. 2d jest pobyt w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi osób, które posiadają decyzję o skierowaniu do domu pomocy społecznej, na okres oczekiwania na umieszczenie w domu pomocy społecznej, nie dłużej jednak niż 4 miesiące. Osoba posiadająca decyzję o skierowaniu do domu pomocy społecznej została uznana za osobę wymagającą całodobowej opieki, co generalnie, biorąc pod uwagę brzmienie art. 48a ust. 2b, uniemożliwiłoby jej przyjęcie do schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi w sytuacji oczekiwania na miejsce w domu pomocy społecznej. W przypadku pozostałych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej nie mamy do czynienia z usługami całodobowej opieki (przeznaczonymi dla osób wymagających usług świadczonych przez jednostkę całodobowej opieki), w związku z tym nie ma potrzeby uzupełnienia art. 48a ust. 2d o inne jednostki.

Projektowany przepis uwzględnia uwagi zgłaszane przez organizacje pozarządowe i jednostki samorządu terytorialnego, że osoby bezdomne wymagające całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogące samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, które już posiadają decyzję o skierowaniu do domu pomocy społecznej, często długo oczekują na umieszczenie w domu pomocy społecznej. Konieczne jest więc zapewnienie miejsca, w którym takie osoby mogłyby oczekiwać na przyjęcie do domu pomocy społecznej.

Art. 48a ust. 2e – uwzględniając postulaty organizacji pozarządowych, aby uelastyczyć przepisy dotyczące schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i dostosować regulacje do różnorodności wyzwań, jakie występują w życiu codziennym, w art. 48a ust. 2e wprowadzono regulację dopuszczającą, aby w

schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi część miejsc mogła być przeznaczona także dla osób niewymagających usług opiekuńczych.

Jeżeli więc schronisko dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi posiada także miejsca przeznaczone dla osób niewymagających usług opiekuńczych, wówczas gmina może skierować do takiej placówki osoby bezdomne zdolne do samoobsługi i niewymagające usług opiekuńczych. Do takich osób będą miały zastosowanie regulacje określone w ust. 2, 2a i 2g – odnoszące się do usług świadczonych przez schroniska dla osób bezdomnych. Osoby bezdomne zdolne do samoobsługi będą więc zobowiązane do podpisania kontraktu socjalnego (art. 48a ust. 2). Jedynie w przypadku gdy osoba bezdomna zostanie skierowana do schroniska przez gminę miejsca pobytu tej osoby (na podstawie art. 101 ust. 3), wówczas nie będzie konieczne podpisanie kontraktu socjalnego przez osobę bezdomną.

Do miejsc przeznaczonych dla osób zdolnych do samoobsługi, niewymagających usług opiekuńczych – obowiązujące będą standardy określone dla zwykłych schronisk dla osób bezdomnych.

Art. 48 ust. 2f przewiduje, że w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi mogą przebywać jedynie osoby na podstawie decyzji o przyznaniu tymczasowego miejsca w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi lub decyzji o przyznaniu tymczasowego miejsca w schronisku dla osób bezdomnych, wydanej przez gminę.

W związku z tym, że gminy mogą prowadzić schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi nie tylko samodzielnie czy też poprzez zlecenie realizacji zadania organizacjom pozarządowym, gdzie faktycznie skierowanie do nich odbywa się tylko na podstawie decyzji administracyjnej, na terenie kraju występują sytuacje zakupu miejsc w schroniskach prowadzonych przez różne podmioty (np. organizacje pozarządowe), na podstawie umów cywilnoprawnych (gmina wówczas wydaje osobie również decyzję do schroniska, w którym kupiła usługę). Podmiot taki, nie działając na zlecenie gminy, nie musi w zakresie nieobjętym umową z gminą działać zgodnie z ustawą o pomocy społecznej – może przyjmować osoby również bez skierowania gmin na podstawie umowy zawartej z tymi osobami. Projektowany przepis ma stanowić zabezpieczenie przed powstaniem sytuacji, w której podmiot, podszywając się pod schronisko dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi (na prowadzenie którego nie jest wymagane posiadanie zezwolenia wojewody), zawierałby z gminą umowę na

zapewnienie schronienia z usługami opiekuńczymi np. dla 5 osób bezdomnych, a w pozostałym zakresie udzielał dowolnej liczbie osób (niekoniecznie bezdomnych) określonych usług całodobowej opieki na podstawie umowy cywilnoprawnej zawartej z osobami, nie posiadając zezwolenia na taką działalność, wymaganego zgodnie z art. 67–69 ustawy.

Art. 48a ust. 2g i 2h oraz art. 48a ust. 3a i ust. 4a wprowadzają przepisy mówiące o minimalnych kwalifikacjach osób, które będą świadczyć usługi w zakresie pomocy osobom bezdomnym przebywającym w placówkach udzielających tymczasowego schronienia, takich jak: noclegownia, ogrzewalnia, schronisko dla osób bezdomnych i schronisko dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi.

Projekt zakłada w przypadku schronisk dla osób bezdomnych oraz schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi konieczność zatrudnienia pracowników socjalnych oraz opiekunów. W przypadku schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi ustawa wymaga od opiekunów wyższych kwalifikacji niż w przypadku opiekunów w schronisku dla osób bezdomnych z uwagi na specyficzne potrzeby osób wymagających usług opiekuńczych. Opiekunami w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi mogłyby zostać osoby posiadające kwalifikacje do wykonywania zawodu pielęgniarki, ratownika medycznego, opiekuna w domu pomocy społecznej, opiekuna osoby starszej, asystenta osoby niepełnosprawnej, opiekunki środowiskowej, opiekuna medycznego albo udokumentowane co najmniej roczne doświadczenie zawodowe, polegające na świadczeniu usług opiekuńczych osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku oraz ukończone szkolenie z zakresu udzielania pierwszej pomocy. W przypadku opiekuna w schronisku dla osób bezdomnych projekt przewiduje konieczność posiadania co najmniej średniego wykształcenia oraz ukończenia szkolenia z zakresu udzielania pierwszej pomocy.

Ustawa przewiduje w przypadku noclegowni i ogrzewalni konieczność zatrudniania opiekunów, którzy posiadają co najmniej średnie wykształcenie z ukończonym szkoleniem z zakresu udzielania pierwszej pomocy.

Projekt w części dotyczącej kwalifikacji osób świadczących usługi w schronisku dla osób bezdomnych, noclegowni i ogrzewalni zawiera rozwiązania identyczne z obowiązującymi w chwili obecnej w rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy

i Polityki Społecznej z dnia 28 kwietnia 2017 r. w sprawie standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych i ogrzewalni (Dz. U. z 2017 r. poz. 953).

Art. 48a ust. 5a – wprowadza regulację, zgodnie z którą w schroniskach z usługami opiekuńczymi nie mogą przebywać osoby, których stan zdrowia zagraża zdrowiu i życiu innych osób przebywających w placówce. W porównaniu do obowiązującego art. 48 ust. 5, w przypadku nowego typu placówki zrezygnowano z wyrażenia „osoby zdolne do samoobsługi”, aby umożliwić przyjmowanie osób bezdomnych wymagających częściowej, tymczasowej opieki.

Art. 48a ust. 6 i 7 – zmiana ma na celu dodanie do treści dotychczasowych przepisów nowego typu placówki – schroniska z usługami opiekuńczymi.

Art. 48a ust. 8a wskazuje, że w celu zaspokojenia niezbędnych potrzeb życiowych związanych z udzielaniem schronienia noclegownie, schroniska dla osób bezdomnych, schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i ogrzewalnie powinny spełniać minimalne standardy podstawowych usług i minimalne standardy obiektów, w tym w zakresie odpowiednich warunków higienicznych i sanitarnych oraz odpowiednich warunków do odpoczynku, zawarte w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 48a ust. 14 ustawy.

Art. 48a ust. 9 wprowadza zmianę porządkującą wynikającą z wprowadzenia do art. 48a ust. 8a.

Art. 48a ust. 11 – w przepisie tym uszczegółowiono regulacje dotyczące rejestru, które dotychczas budziły wątpliwości zgłaszane przez wojewodów i organizacje pozarządowe. Prowadzenie przez wojewodę rejestru miejsc udzielania tymczasowego schronienia w schroniskach dla osób bezdomnych, schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, noclegowniach oraz ogrzewalniach ma na celu zapewnienie maksymalnego dostępu do informacji o miejscach tymczasowego schronienia dla osób bezdomnych i wszystkich potrzebujących wsparcia w tej formie.

Art. 48a ust. 11a – w ustępie tym wskazuje się zakres danych gromadzonych w rejestrze miejsc udzielania tymczasowego schronienia. Projekt przewiduje, że rejestr będzie zawierał m.in.:

- 1) wykaz miejsc, w których gmina udziela tymczasowego schronienia,
- 2) dane identyfikacyjne podmiotu prowadzącego placówkę,
- 3) liczbę miejsc w poszczególnych formach placówek;

4) w przypadku miejsc w placówce, które gmina prowadzi dla innej gminy na podstawie zawartego porozumienia, dane identyfikujące gminę (województwo i nazwę gminy), z którą zawarto porozumienie, oraz liczbę miejsc w placówce, których dotyczy porozumienie.

Art. 48a ust. 11b – dodanie tego ustępu ma na celu doprecyzowanie, w jakich sytuacjach gmina jest zobowiązana do dokonania zgłoszenia do rejestru prowadzonego przez wojewodę.

Art. 48a ust. 11c i 11d – w przepisie tym został określony termin 14 dni, w jakim gminy są zobowiązane zgłaszać wszelkie zmiany danych objętych rejestrem oraz został nałożony na wojewodę obowiązek bieżącego aktualizowania danych zgłaszanych do rejestru.

Art. 48a ust. 13 – zmiana brzmienia dotychczasowego przepisu spowodowana jest tym, że wojewódzki dziennik urzędowy publikowany jest na stronie internetowej urzędu wojewódzkiego, stąd wystarczające jest wskazanie, że rejestr jest udostępniany na stronie internetowej urzędu wojewódzkiego.

Art. 48a ust. 14 – zmiana brzmienia dotychczasowego przepisu ma na celu dodanie do treści dotychczasowego przepisu nowego typu placówki – schroniska z usługami opiekuńczymi. Podobnie jak w przypadku ogrzewalni, noclegowni i schronisk dla osób bezdomnych, konieczne jest określenie w rozporządzeniu standardu obiektów, w których będą prowadzone schroniska z usługami opiekuńczymi, standardu podstawowych usług, które będą w nich świadczone. Ponadto w przepisie tym zostało wskazane, że rozporządzenie będzie regulować minimalny standard usług oraz minimalny standard obiektów.

Art. 49 ust. 3 i 4 – zmiana brzmienia dotychczasowego przepisu ma na celu dodanie do treści dotychczasowych przepisów nowego typu placówki – schroniska z usługami opiekuńczymi.

Art. 51 ust. 4 i 5 – wykreślenie w ust. 4 schronisk dla osób bezdomnych oraz dodanie nowego ust. 5 ma charakter porządkujący i wynika z wprowadzenia nowego typu placówek – schronisk z usługami opiekuńczymi, które jako wyspecjalizowane placówki będą świadczyły określone usługi. W związku z tym zaistniała potrzeba wyodrębnienia schronisk dla osób bezdomnych jako rodzaju ośrodka wsparcia, który nie świadczy usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych.

Art. 2 – przewiduje, że dotychczasowy rejestr, o którym mowa w art. 48a ust. 11 ustawy, staje się rejestrem, o którym mowa w art. 48a ust. 11 ustawy, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 3 – W celu umożliwienia gminom sprawnego przekazania danych do rejestru miejsc udzielania tymczasowego schronienia w schroniskach dla osób bezdomnych, schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, noclegowniach oraz ogrzewalniach, w projektowanej ustawie przewidziano termin na przekazanie przez gminy danych do rejestru – 30 dni od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 4 – W związku ze zmianą upoważnienia ustawowego zawartego w art. 48a ust. 14 ustawy i koniecznością wydania, przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, nowego rozporządzenia określającego standardy w noclegowniach, schroniskach dla osób bezdomnych i ogrzewalniach (które może zawierać odmienne od obowiązujących w chwili obecnej rozwiązania), wprowadzony został przepis przejściowy umożliwiający dostosowanie do nowych standardów przez podmioty prowadzące tego typu placówki w dniu wejścia w życie ustawy. Projekt przewiduje, że podmioty prowadzące, w dniu wejścia w życie ustawy, ogrzewalnie, noclegownie lub schroniska dla osób bezdomnych, niespełniające standardów, o których mowa w zmienianym art. 48a ust. 14 ustawy, będą obowiązane dostosować do tych standardów ogrzewalnie, noclegownie lub schroniska dla osób bezdomnych, w terminie do dnia 31 grudnia 2020 r.

W praktyce przepis przejściowy gwarantuje również podmiotom prowadzącym w dniu wejścia w życie ustawy ogrzewalnie, noclegownie lub schroniska dla osób bezdomnych, które zgodnie z prawem (art. 5 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej – Dz. U. z 2015 r. poz. 1310, z późn. zm.) nie dostosowały się jeszcze do standardów określonych w dotychczas obowiązującym rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 28 kwietnia 2017 r. w sprawie standardów noclegowni, schronisk dla bezdomnych i ogrzewalni – możliwość dostosowania się bezpośrednio do standardów dla ogrzewalni, noclegowni i schronisk dla osób bezdomnych określonych na podstawie rozporządzenia wydanego na podstawie art. 48a ust. 14 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą w terminie do dnia 31 grudnia 2020 r.

Art. 5 projektu zawiera przepis przejściowy, który umożliwi osobom świadczącym usługi na stanowisku opiekuna w noclegowniach, schroniskach dla bezdomnych lub

ogrzewalniach, które w dniu wejścia w życie rozporządzenia nie będą posiadać kwalifikacji wymaganych dla osób świadczących te usługi, możliwość dalszego świadczenia tych usług, jednak nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2020 r. Utrzymywanie dotychczas przyjętego terminu kwalifikacji do 2023 r. nie jest uzasadnione z uwagi na potrzebę zapewnienia odpowiednich warunków świadczenia usług w placówkach dla osób bezdomnych. Biorąc pod uwagę przepisy oświatowe dotyczące uzyskiwania średniego wykształcenia przez osoby dorosłe, termin do końca 2020 r. jest wystarczający do nabycia wymaganych kwalifikacji na stanowisku opiekuna.

W art. 7 projektowanej ustawy proponuje się, aby ustawa weszła w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 1 pkt 1 i pkt 2 lit. i–k oraz art. 2, które weszłyby w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia. Wydłużenie wejścia w życie przepisów dotyczących prowadzonych przez wojewodów rejestrów miejsc udzielania tymczasowego schronienia przez gminę wynika z konieczności dostosowania obecnych rejestrów do nowych rozwiązań.

Projekt nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz § 4 i § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006 i 1204), projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny. Żaden z podmiotów nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem.

Projektowana ustawa nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

Projekt ustawy nie podlega obowiązkowi przedstawiania właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projektowana ustawa nie będzie miała wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców.

Projekt ustawy nie będzie miał wpływu na prawa i obowiązki przedsiębiorców wobec organów administracji publicznej.

Nazwa projektu Projekt ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Elżbieta Bojanowska, podsekretarz stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Justyna Pawlak, zastępca dyrektora Departamentu Pomocy i Integracji Społecznej tel. 22 661 12 77 Sekretariat.dps@mrpips.gov.pl	Data sporządzenia 30.10.2017 r. Źródło: Inicjatywa własna Nr w wykazie prac legislacyjnych UD282

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projektowane zmiany mają na celu uporządkowanie i doprecyzowanie obowiązujących przepisów o pomocy społecznej dotyczących placówek udzielających tymczasowego schronienia osobom bezdomnym, w szczególności zaś wprowadzenie dodatkowego typu placówki: schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi. Zaproponowane zmiany zostały wprowadzone w wyniku uwag zgłoszonych przez organizacje pozarządowe w trakcie prac nad projektem rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych i ogrzewalni, które stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 48a ust. 14 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769 i 1985).

Ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej wprowadziła szereg zmian dotyczących placówek noclegowych dla osób bezdomnych. Zgodnie z obowiązującym brzmieniem art. 48a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, tymczasowe schronienie jest udzielane osobom bezdomnym w 3 kategoriach placówek dla osób bezdomnych: noclegowni, schronisku dla osób bezdomnych i ogrzewalni. Placówki te przeznaczone są dla osób zdolnych do samoobsługi, których stan zdrowia nie zagraża zdrowiu i życiu innych osób przebywających w placówce.

Ponadto art. 48a ust. 14 znowelizowanej ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej wprowadził upoważnienie ustawowe dla ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego do wydania rozporządzenia, które ma określić standardy placówek noclegowych dla osób bezdomnych w zakresie:

- 1) standardu podstawowych usług świadczonych w noclegowniach, schroniskach dla osób bezdomnych i ogrzewalniach,
- 2) kwalifikacji osób świadczących usługi w noclegowniach, schroniskach dla osób bezdomnych i ogrzewalniach,
- 3) standardu obiektów, w których mieszczą się noclegownie, schroniska dla osób bezdomnych i ogrzewalnie.

W trakcie prac nad projektem rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych i ogrzewalni zwrócono szczególnie uwagę na konieczność wprowadzenia dodatkowego typu placówki udzielającej tymczasowego schronienia osobom bezdomnym, niezdolnym do samoobsługi, ale niewymagającym całodobowej opieki, a jedynie częściowej, tymczasowej pomocy w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych i opieki higienicznej.

Przedstawione przez organizacje pozarządowe rozwiązania nie mogły być jednak wprowadzone do projektu rozporządzenia w sprawie standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych i ogrzewalni ze względu na brak odpowiednich regulacji w ustawie o pomocy społecznej.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Rekomendowane jest wydanie ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej, która uporządkuje i doprecyzuje obowiązujące przepisy o pomocy społecznej dotyczące placówek udzielających tymczasowego schronienia osobom bezdomnym, w szczególności zaś wprowadzi dodatkowy typ placówki: schronisko dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi.

Zaproponowana regulacja ma na celu wyeliminowanie luki w zakresie możliwości uzyskania pomocy przez osoby, które z powodu bezdomności nie mają możliwości otrzymania świadczenia w postaci usług opiekuńczych.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Brak danych

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Schroniska dla osób bezdomnych – prowadzone przez gminy oraz na zlecenie gmin	52	Sprawozdanie jednorazowe DPS-IV-49-IR/2016 w Centralnej Aplikacji Statystycznej	Wprowadzenie w ustawie schroniska z usługami opiekuńczymi będzie się wiązało z pewnymi wydatkami finansowymi przeznaczonymi na dostosowanie standardu obiektu schroniska dla osób bezdomnych, świadczącego usługi opiekuńcze – do obowiązujących standardów. Możliwe jest także zwiększenie kosztów związanych z zatrudnieniem wymaganej liczby pracowników o odpowiednich kwalifikacjach oraz ze świadczeniem wymaganych usług.
Osoby korzystające z usług schronisk dla bezdomnych z usługami opiekuńczymi, (prowadzonych przez gminy lub przez organizacje pozarządowe – na zlecenie gmin).	4 094 osoby	MPiPS-03 z udzielonych świadczeń pomocy społecznej – pieniężnych, w naturze i usługach – za 2016 r.	Możliwość korzystania z usług oferowanych przez placówki na poziomie określonego standardu.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt ustawy został przedłożony do zaopiniowania w trybie:

- 1) ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1881), w czasie 21 dni, następującym podmiotom:
  - a) Forum Związków Zawodowych,
  - b) NSZZ „Solidarność”,
  - c) Ogólnopolskiemu Porozumieniu Związków Zawodowych;
- 2) ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. z 2015 r. poz. 2029), w czasie 21 dni, następującym podmiotom:
  - a) Konfederacji „Lewiatan”,
  - b) Związkowi Rzemiosła Polskiego,.
  - c) Business Centre Club – Związkowi Pracodawców;
- 3) w ramach konsultacji publicznych, w czasie 21 dni, organizacjom takim, jak:
  - a) Caritas Polska,
  - b) Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta,
  - c) Pomorskie Forum na rzecz Wychodzenia z Bezdomności,
  - d) Fundacja Pomocy Wzajemnej „Barka”,
  - e) Stowarzyszenie MONAR,
  - f) Stowarzyszenie „Otwarte Drzwi”,
  - g) Ogólnopolska Federacja na rzecz Rozwiązywania Problemu Bezdomności,
  - h) Polska Rada Ekumeniczna,
  - i) Konferencja Episkopatu Polski,
  - j) Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych;
- 4) stosownie do postanowień uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006 i 1204) – 14 dni.

Projekt ustawy został jednocześnie skierowany do zaopiniowania przez Radę Dialogu Społecznego w trybie ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. poz. 1240). Projekt został ponadto przedłożony do zaopiniowania Krajowej Izbie Gospodarczej.

Projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji.

Projekt ustawy został przesłany na podstawie art. 8 ustawy z dnia 6 maja 2005 r. o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz o przedstawicielach Rzeczypospolitej Polskiej w Komitecie Regionów Unii Europejskiej (Dz. U. poz. 759) do zaopiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z ... r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0–10)
Dochody ogółem	–											
budżet państwa	–											
JST	–											
pozostałe jednostki (oddzielnie)	–											
Wydatki ogółem	–	11,8	11,8	8,5	8,5	8,5	8,5	8,5	8,5	8,5	8,5	91,6
budżet państwa	–	2,4	2,4	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	9,9
JST	–	9,4	9,4	7,9	7,9	7,9	7,9	7,9	7,9	7,9	7,9	81,7
pozostałe jednostki (oddzielnie)	–											
Saldo ogółem	–	11,8	11,8	8,5	8,5	8,5	8,5	8,5	8,5	8,5	8,5	91,6
budżet państwa	–	2,4	2,4	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	9,9
JST	–	9,4	9,4	7,9	7,9	7,9	7,9	7,9	7,9	7,9	7,9	81,7
pozostałe jednostki (oddzielnie)	–											

Źródła finansowania	Utworzenie nowych jednostek w postaci schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi nie stanowi nałożenia nowego zadania, a jedynie umożliwia faktyczną realizację istniejących już zadań własnych obligatoryjnych gminy. W chwili obecnej gminy jako zadanie własne o charakterze obligatoryjnym realizują udzielanie schronienia (art. 48a ustawy o pomocy społecznej) oraz świadczenia usług opiekuńczych (art. 17 ww. ustawy). Projektowane przepisy jedynie umożliwiają jednostkom samorządu terytorialnego świadczenie usług opiekuńczych osobom bezdomnym, które w chwili obecnej z obiektywnych powodów nie mogą być realizowane. Wydatki wynikające z projektu powinny być sfinansowane przez jednostki samorządu terytorialnego w ramach budżetów własnych przeznaczonych na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej. Źródła finansowania projektowanych w ustawie zmian przedstawiają się następująco: – środki z budżetu gmin na prowadzenie i rozwój infrastruktury schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi. – Fundusz Dopłat w zakresie rządowego programu wsparcia budownictwa socjalnego. Fundusz Dopłat jest zasilany ze środków budżetowych określanych corocznie w ustawie budżetowej w części 18 – Budownictwo, planowanie i zagospodarowanie przestrzenne oraz mieszkalnictwo. – Resortowy Program Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Program wspierający rozwiązywanie problemu bezdomności”, na który co roku przeznaczana jest kwota w wysokości 5 mln zł ze środków określanych w ustawie budżetowej w części 44 – Zabezpieczenie społeczne. Przewidywane wydatki z budżetu państwa zostaną pokryte w ramach obecnie posiadanych środków finansowych bez konieczności ich zwiększania.

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Dane szacowane na podstawie danych zebranych ze sprawozdania jednorazowego DPS-IV-49-IR/2016 oraz sprawozdania MPiPS-03 z udzielonych świadczeń pomocy społecznej – pieniężnych, w naturze i usługach – za 2016 r. Założono, że 1/5 schronisk policzonych w sprawozdaniu DPS-IV-49-IR/2016 świadczy usługi opiekuńcze, natomiast przy obliczaniu liczby osób korzystających z usług schronisk z usługami opiekuńczymi przyjęto, że spośród osób przedstawionych w sprawozdaniu MPiPS-03 za 2016 r., które korzystają z usług noclegowni i wszystkich schronisk – 1/5 osób korzysta z usług schronisk z usługami opiekuńczymi. Zgodnie z projektem usługi w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi przeznaczone będą dla osób bezdomnych, które ze względu na wiek, chorobę lub

	niepełnosprawność wymagają częściowej pomocy i opieki innych osób w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, ale nie wymagają usług w zakresie świadczonej przez jednostkę całodobowej opieki, zakład opiekuńczo–lecniczy lub zakład pielęgnacyjno–opiekuńczy, o którym mowa w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi będą zapewniały tymczasowe schronienie wraz z usługami opiekuńczymi oraz usługami ukierunkowanymi na wzmacnianie aktywności społecznej, wyjście z bezdomności i uzyskanie samodzielności życiowej. Wskazane wydatki zostaną poniesione na spełnienie standardów, które zostaną określone w rozporządzeniu Ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, dla placówek noclegowych dla osób bezdomnych w zakresie: 1) minimalnego standardu podstawowych usług świadczonych w noclegowniach, schroniskach dla osób bezdomnych, schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i ogrzewalniach, 2) minimalnego standardu obiektów, w których mieszczą się noclegownie, schroniska dla osób bezdomnych, schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i ogrzewalnie.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców, oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0–10)
W ujęciu pieniężnym	duże przedsiębiorstwa	–	–	–	–	–	–	–
	sektor mikro–, małych i średnich przedsiębiorstw	–	–	–	–	–	–	–
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	–	–	–	–	–	–	–
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	–						
	sektor mikro–, małych i średnich przedsiębiorstw	–						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe		Podniesienie standardu usług świadczonych w schroniskach dla bezdomnych z usługami opiekuńczymi					
Niemierzalne	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro–, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☒ Nie dotyczy.

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
Komentarz:	
9. Wpływ na rynek pracy	
Projektowana regulacja będzie miała wpływ na rynek pracy wynikający z ewentualnych zmian form zatrudnienia w schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, w tym na podstawie umowy o pracę.	
10. Wpływ na pozostałe obszary	
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe
	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Nie ma wpływu na pozostałe obszary.
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego	
Przepisy projektowanej ustawy wejdą w życie 30 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 1 pkt 1 i pkt 2 lit. i–k oraz art. 2, które wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.	
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?	
Nie dotyczy.	
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)	

RAPORT Z KONSULTACJI PUBLICZNYCH

Projekt ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej

Projekt ustawy Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w dniu 7 sierpnia 2017 r. przekazany został do uzgodnień międzyresortowych. W tym samym dniu projekt został przesłany w ramach konsultacji publicznych do zaopiniowania:

- z uwagi na ważny interes publiczny, w skróconym w terminie 21 dni - partnerom społecznym, tj. zgodnie z art. 19 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych do Forum Związków Zawodowych, NSZZ „Solidarność”, Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych, oraz art. 16 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców do: Business Centre Club – Związku Pracodawców, Konfederacji „Lewiatan”, Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej, Związku Rzemiosła Polskiego;

- w terminie 21 dni - do organizacji pozarządowych zajmujących się problematyką bezdomności, tj.: Caritas Polska, Towarzystwa Pomocy im. Św. Brata Alberta, Pomorskiego Forum na rzecz Wychodzenia z Bezdomności, Fundacji Pomocy Wzajemnej „Barka”, Stowarzyszenia MONAR, Stowarzyszenia „Otwarte Drzwi”, Ogólnopolskiej Federacji na rzecz Rozwiązywania Problemu Bezdomności, Polskiej Rady Ekumenicznej, Konferencji Episkopatu Polski, Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych;

Projekt ustawy został jednocześnie skierowany do zaopiniowania przez Radę Dialogu Społecznego w trybie ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. poz. 1240). Projekt został ponadto przedłożony do zaopiniowania Krajowej Izbie Gospodarczej.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) z chwilą skierowania projektu rozporządzenia do uzgodnień, konsultacji publicznych oraz opiniowania, ww. projekt został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Jednocześnie, zgodnie z § 52 ust. 1 Uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. poz. 979), projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

W ramach konsultacji międzyresortowych i z partnerami społecznymi do projektu ustawy zgłoszono 20 uwag. Treść uwag oraz stanowisko Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej do zgłoszonych uwag przedstawiono w załączniku do raportu: Tabeli z zestawieniem uwag zgłoszonych w ramach konsultacji publicznych międzyresortowych i z partnerami społecznymi.

Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem w trybie ww. ustawy dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa.

Zestawienie uwag zgłoszonych w ramach konsultacji międzyresortowych i z partnerami społecznymi do projektu ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej – projekt z dnia 4 sierpnia 2017 r. (stan na dzień 07.09.2017 r.)

Lp.	Instytucja/podmiot zgłaszający uwagi	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko resortu
1.	Caritas Diecezji Kieleckiej	art. 1 pkt g	Zmiana zapisu art. 48a ustawy poprzez dodanie kolejnego ustępu o treści „W szczególnych sytuacjach, zgłoszenia może również dokonać podmiot niepubliczny prowadzący placówkę”.	Zapis ten będzie miał na celu możliwość zgłoszenia placówki do rejestru wojewody przez organizację pozarządową w sytuacjach nietypowych, takich jak np. zdarzające się od czasu do czasu konflikty pomiędzy organizacją prowadzącą placówkę, a gminą zlecającą świadczenie usług.	Uwaga nieuwzględniona. Projekt zakłada funkcjonowanie rejestru miejsc udzielania przez gminy tymczasowego schronienia w schroniskach dla osób bezdomnych, schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, noclegowniach oraz ogrzewalniach. W związku z tym, jest to regulacja dotycząca wykazu miejsc, w których gminy realizują zadanie własne określone w art.17 ust.1 pkt 3 ustawy tj. udzielanie schronienia. Jedynym podmiotem zgłaszającym dane do rejestru może być podmiot, na którym ciąży obowiązek realizacji danego zadania nałożonego na niego ustawą. Ponadto należy dodać, że z wpisem do rejestru miejsc nie wiążą się żadne uprawnienia i obowiązki po stronie podmiotu udzielającego schronienia. Zgłoszenie danych do rejestru ma charakter czysto informacyjny. Wpisanie do rejestru danego miejsca udzielania schronienia nie ma żadnego skutku prawnego i nie warunkuje możliwości zawarcia umowy z gminą na udzielanie schronienia.
2.	Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta Zarząd Główny				
3.	Ogólnopolska Federacja na rzecz Rozwiązywania Problemu Bezdomności				

4.	Caritas Diecezji Kieleckiej	art. 1 ust. 5	Wykreślenie ust. 5 w art. 1	O ile zrozumiałym jest nadanie statusu ośrodka wsparcia schroniskom dla bezdomnych z usługami opiekuńczymi (ze względu na świadczenie pomocy osobom częściowo niesamodzielnym), jak również schroniskom zwykłym prowadzonym przez gminy (z uwagi na odrębne przepisy), o tyle zupełnie niezrozumiałym i bezzasadnym wydaje się nadawanie tego statusu schroniskom dla bezdomnych (bez usług opiekuńczych) prowadzonym przez organizacje pozarządowe. Tym bardziej, że noclegownie prowadzące usługi zbliżone do schronisk (skierowana do tej samej grupy docelowej usługa schronienia, jedynie o niższym standardzie bytowym) nie zostały objęte takimi obostrzeniami.	Uwaga nieuwzględniona O ile zarówno schronisko jak i noclegowania udziela schronienia osobie bezdomnej, tak formy ich prowadzenia są różne i ukierunkowane na innego rodzaju pomoc. Pobyt w schronisku ma aktywizować osoby bezdomne i pomagać w usamodzielnieniu się. Prowadzenie schroniska jest formą dużo bardziej skomplikowaną niż prowadzenie noclegowni, w związku z tym przygotowanie osoby kierującej tego rodzaju placówką powinno być takie samo jak przy innych jednostkach pomocy społecznej. Ponadto, wykreślenie schroniska dla bezdomnych z ośrodków wsparcia, spowoduje brak możliwości ustalenia odpłatności za pobyt w schronisku, co pociągnie za sobą zwiększone koszty po stronie jednostek samorządu terytorialnego.
5.	Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta Zarząd Główny				
6.	Ogólnopolska Federacja na rzecz Rozwiązywania Problemu Bezdomności				
7.	Ministerstwo Cyfryzacji	art. 1 pkt 1 lit. h	„Dane z rejestru są udostępniane na stronie internetowej urzędu wojewódzkiego” lub „Dane z rejestru są udostępnione na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej wojewody”	W art. 48a nowelizowanej ustawy, ust. 13 ma otrzymać brzmienie: 13. Rejestr jest udostępniany za pośrednictwem strony internetowej urzędu wojewódzkiego”. Poprawnym sformułowaniem użytym w tym przepisie byłoby: „Dane z rejestru są udostępniane na stronie internetowej urzędu wojewódzkiego”, o ile dane byłyby rzeczywiście dostępne na stronie urzędu wojewódzkiego, a nie na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej. W tym	Uwzględniona została pierwsza propozycja przepisu.

				drugim przypadku, projektowany przepis powinien brzmieć: „Dane z rejestru są udostępnione na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej wojewody”	
8.	Prokuratura Generalna Rzeczypospolitej Polskiej	Art. 2	Dodanie nowego przepisu	W projektowanym art. 2 ustawy zmieniającej słusznie wprowadza się obowiązek dostosowania istniejących w dniu wejścia w życie projektowanej ustawy ogrzewalni, noclegowni i schronisk dla osób bezdomnych do nowych standardów, w terminie do dnia 31 grudnia 2020 r. jednakże w artykule tym proponuje się dodać kolejny ustęp określający skutki niedostosowania się do nowych standardów do dnia 31 grudnia 2020 r. potrzebne jest uregulowanie bytu ogrzewalni, noclegowni i schronisk dla osób bezdomnych po tym dniu, które nie będą spełniać nowych standardów.	Uwaga nieuwzględniona. Nie ma potrzeby wprowadzania regulacji dotyczących placówek, czy z dniem 1 stycznia 2021 r. spełniają wymagane standardy. Funkcje kontrolne w tym zakresie należą do Wojewody i sankcje pieniężne są określone odrębnymi przepisami prawa.
9.	Rządowe Centrum Legislacji	Art. 51 ust 4 i 5 Art. 48a ust. 2c	Przeredagowanie przepisów	Projektowany przepis stanowiący, iż w uzasadnionych sytuacjach osobom bezdomnym zapewnia się posiłek lub całodzienne wyżywienie, świadczone w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi z jednej strony stanowi (w zakresie posiłku) powtórzenie ww. przepisów, drugiej strony (w zakresie „całodziennego wyżywienia”) narusza projektowaną normę na zarzut niezgodny z Konstytucją RP nierównego traktowania podmiotów, gdyż dotyczy jedynie osób umieszczonych w schronisku dla bezdomnych z usługami opiekuńczymi.	Uwaga nieuwzględniona. Zakres udzielanej pomocy w schronisku dla osób bezdomnych w przypadku osób bezdomnych, zdolnych do samoobsługi może się różnić od pomocy udzielanej osobom bezdomnym, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej pomocy i opieki innych osób w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych. Te dwie grupy osób nie są bowiem w tej samej sytuacji. W przypadku osób bezdomnych w schronisku dla osób bezdomnych mamy do czynienia

				W przypadku osób bezdomnych umieszczanych w schronisku dla bezdomnych albo w schronisku dla bezdomnych z usługami opiekuńczymi trudno znaleźć istotną cechę pozwalającą na dozwolone konstytucyjnie różnicowanie tych osób w zakresie dostępu do całodziennego wyżywienia. Dlatego też, wskazane wyżej przepisy wymagają odpowiedniego przepracowania.	z osobami zdolnymi do samoobsługi, które nie posiadają ograniczeń uniemożliwiających samodzielne swobodne przemieszczanie się. Są to osoby, które mogą podejmować często pracę lub inne formy aktywności np. w centrum Integracji Społecznej. Schronisko wobec tych osób podejmuje szerokie działania aktywizujące mające na celu wyjście z bezdomności. Osoby te mogą sobie samodzielnie zapewnić posiłek lub ubiegać się o posiłek w ośrodku pomocy społecznej, który może być świadczony poza schroniskiem dla osób bezdomnych. W przypadku osób bezdomnych, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej pomocy i opieki innych osób w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych projekt przewiduje zapewnienie w uzasadnionych sytuacjach w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi posiłku lub całodziennego wyżywienia. W przypadku bowiem tych osób w niektórych sytuacjach będziemy mieli do czynienia z osobami niezdolnymi do samoobsługi, osobami o ograniczonych możliwościach przemieszczania się w związku z tym osoby takie będą miały ograniczone możliwości w zakresie samodzielnego

					zabezpieczenia sobie posiłku. Biorąc powyższe pod uwagę ww. osoby nie są w takiej samej sytuacji i w związku z tym udzielana im pomoc może być w określonym zakresie różnicowana. W związku z tym nie istnieje ryzyko narażenia zaproponowanego w projekcie rozwiązania na niezgodność z Konstytucją RP.
10.	Rządowe Centrum Legislacji	Cały projekt	Ujednolicenie używanych w projekcie pojęć		Uwaga uwzględniona
11.	Rządowe Centrum Legislacji	Art. 48a ust. 2d		W projektowanym przepisie wskazano, iż w szczególnie uzasadnionych przypadkach dopuszcza się przyznanie tymczasowego schronienia w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi osobom bezdomnym, które posiadają decyzję o skierowaniu do DPS, na okres oczekiwania na umieszczenie jedynie w domu pomocy społecznej, nie dłużej jednak niż 4 miesiące. Dlaczego projektodawca pominął inne instytucje np. mieszkania chronione.	Uwaga nieuwzględniona. W projektowanym art.48a ust.2d dopuszcza się jeden wyjątek od zasady zgodnie, z którą schronisko dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi zapewnia osobom bezdomnym, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej pomocy i opieki innych osób w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, ale nie wymagają usług w zakresie świadczonej przez jednostkę całodobowej opieki. Tym wyjątkiem uregulowanym w art.48a ust.2d jest pobyt w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi osób, które posiadają decyzję o skierowaniu do domu pomocy społecznej, na okres oczekiwania na umieszczenie w domu pomocy społecznej, nie dłużej jednak niż 4 miesiące. Osoba posiadająca decyzje o skierowaniu

					do domu pomocy społecznej została uznana za osobę wymagającą całodobowej opieki, co generalnie biorąc pod uwagę brzmienie art.48a ust.2b uniemożliwiało by jej przyjęcie do schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi w sytuacji oczekiwania na miejsce w domu pomocy społecznej. W przypadku pozostałych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej nie mamy do czynienia usługami całodobowej opieki (przeznaczonymi dla osób wymagających usług świadczonych przez jednostkę całodobowej opieki) w związku z tym nie ma potrzeby uzupełnienia art.48a ust.2d o inne jednostki.
12.	Rządowe Centrum Legislacji	Art. 48a ust. 2f	Wykreślić	Norma, iż w schronisku dla bezdomnych albo w schronisku dla bezdomnych z usługami opiekuńczymi mogą przebywać osoby na podstawie decyzji wydanej przez gminę wynika zarówno z art. 106 ust. 1 i 2 jak i pośrednio z art. 48a ust. 8 tej ustawy.	Uwaga nieuwzględniona. W związku z tym, że gminy mogą prowadzić schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi nie tylko samodzielnie czy też poprzez zlecenie realizacji zadania organizacjom pozarządowym, gdzie faktycznie skierowanie do nich odbywa się tylko na podstawie decyzji administracyjnej, występują sytuacje na terenie kraju zakupu miejsc w schroniskach prowadzonych przez różne podmioty (np. organizacje pozarządowe), na podstawie umów cywilno-prawnych (gmina

					wówczas osobie również wydaje decyzje do schroniska, w którym kupiła usługę). Podmiot taki nie działając na zlecenie gminy nie musi w zakresie nie objętym umową z gminą działać zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, może przyjmować osoby również bez skierowania gmin na podstawie umowy zawartej z osobami. Projektowany przepis ma stanowić zabezpieczenie (jak wskazano w uzasadnieniu) przed powstaniem sytuacji, w której podmiot podszywając się pod schronisko dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi (na prowadzenie, którego nie jest wymagane posiadanie zezwolenia wojewody) zawierałby z gminą umowę na zapewnienie schronienia z usługami opiekuńczymi np. dla 5 osób bezdomnych, a w pozostałym zakresie udzielał dowolnej liczbie osób (niekoniecznie bezdomnych) określonych usług całodobowej opieki na podstawie umowy cywilno-prawnej zawartej z osobami, nie posiadając zezwolenia na taką działalność, wymaganego zgodnie z art.67 - 69 ustawy.
13.	Rządowe Centrum Legislacji	Art. 48a ust. 11-11b	Zmiana kolejności danych	Obecna redakcja przepisu sugeruje, iż rejestr (ust. 11) będzie zawierał szerszy katalog danych niż ten zawarty w ust. 11b	Uwaga uwzględniona
14.	Rządowe Centrum	Art. 1 pkt 1 lit i		Kwalifikacje osób pracujących	Uwaga uwzględniona

	Legislacji			w placówkach, należy przenieść do zapisów w ustawie	
15.	Rządowe Centrum Legislacji	Art. 51 ust. 4 i 5	Połączenie w jeden ust. 4 i 5	Niejasne jest wyliczenie ośrodków wsparcia, które projektodawca zawarł w dwóch oddzielnych ustępach art. 51. Zdaniem RCL przepisy te należy połączyć, tak aby stanowiły jedną całość.	Uwaga nieuwzględniona. W związku z tym, że schronisko dla osób bezdomnych nie może przyjmować osób niezdolnych do samoobsługi, a co za tym idzie nie świadczy usług opiekuńczych oraz w związku z wyodrębnieniem nowej kategorii schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi zachodzi potrzeba wyodrębnienia schronisk dla osób bezdomnych z art.51 ust.4 do odrębnego ust. 5.
16.	Rządowe Centrum Legislacji	Art 2	Regulacja przejściowa	Regulacja przejściowa w art. 2 projektu wymaga szczegółowego wyjaśnienia, gdyż obejmuje ona szerszy krąg podmiotów niż ten wynikający z przepisów projektu ustawy.	Uwaga uwzględniona
17.	Rządowe Centrum Legislacji	Art. 48a ust. 11	Uzupełnić	W projekcie brak jest przepisu, iż rejestr, o którym mowa a art. 48a ust. 11 ustawy w brzmieniu dotychczasowym staje się rejestrem, o którym mowa w art. 48a ust. 11 ustawy, w nowym brzmieniu. Brak tego przepisu sugeruje, iż będzie to nowy rejestr, a w związku z tym powstaje wątpliwość jakie dane będą w nim zawarte do czasu ich przekazania przez gminy, na podstawie art. 3 projektu.	Uwaga uwzględniona
18.	Rządowe Centrum Legislacji	Art. 1 ust. 1 lit f		Zdaniem RCL rejestr, o którym mowa w art. 1 ust. 1 lit f jest rejestrem publicznym, w związku z powyższym obowiązywać go	Uwaga nieuwzględniona. W związku z brakiem uwagi w tym zakresie ze strony Ministerstwa Cyfryzacji oraz po roboczych

				powinny przepisy ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U z 2017 r. poz. 570) oraz projekt wymagał będzie przedłożenia do rozpatrzenia przez Komitet Rady Ministrów do spraw Cyfryzacji.	konsultacjach uwagi nr 11 RCL z Ministerstwem Cyfryzacji (potwierdzeniem braku konieczności przedłożenia projektu na Komitet Rady Ministrów do spraw Cyfryzacji), uznajemy, że projekt nie wymaga rozpatrzenia przez Komitet Rady Ministrów do spraw Cyfryzacji. Projekt nie mieści się w zakresie dokumentów określonych w § 2 zarządzenia nr 48 Prezesa Rady Ministrów z dnia 12 kwietnia 2016 r. w sprawie Komitetu Rady Ministrów do spraw Cyfryzacji (M.P. poz. 379).
19.	Ministerstwo Rozwoju i Finansów	OSR	Pkt 2, pkt 6, dodatkowe informacje, pkt 10	Należy uzupełnić OSR we wskazanych miejscach.	Uwagi uwzględnione
20.	Stowarzyszenie Samorządowych Ośrodków Pomocy Społecznej	48a	Propozycja zmian dotycząca indywidualnego programu wychodzenia z bezdomności	Uwaga i propozycje zmian w ustawie zostały opracowane w kontekście prowadzenia postępowania administracyjnego w sprawie przyznania miejsca pobytu w schronisku osobie bezdomnej oraz wspomagania jej w formie pracy socjalnej w procesie wychodzenia z bezdomności. Podstawowym wsparciem w tym procesie jest praca socjalna a jej narzędziem indywidualny program wychodzenia z bezdomności.	Uwaga nieuwzględniona. W obecnie procedowanym projekcie ustawy nie ma propozycji zmian odnośnie indywidualnego programu wychodzenia z bezdomności.

KPRM

AAA292529

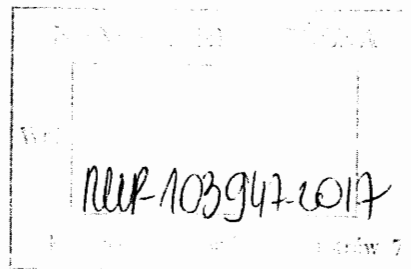

Warszawa, 20 listopada 2017 r.

Minister
Spraw Zagranicznych

DPUE.920.1249.2017 / 7/as

dot.: RM-10-160-17 z 17.11.2017 r.

**Pani
Jolanta Rusiniak
Sekretarz Rady Ministrów**

**Opinia
o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej, wyrażona przez ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej**

Szanowna Pani Minister,

w związku z przedłożonym projektem ustawy pozwalam sobie wyrazić poniższą opinię.

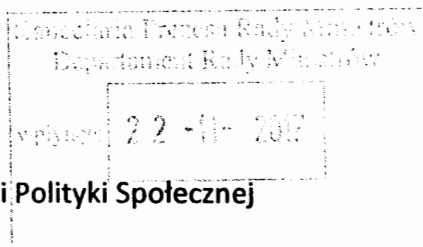
Projekt ustawy nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Z poważaniem

z up. Ministra Spraw Zagranicznych
Bartosz Cichocki
Bartosz Cichocki
Podsekretarz Stanu

Do wiadomości:
Pani Elżbieta Rafalska

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ¹⁾
z dnia
w sprawie minimalnych standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych,
schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i ogrzewalni

Na podstawie art. 48a ust. 14 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769, 1985 i ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) minimalny standard podstawowych usług świadczonych w noclegowniach oraz minimalny standard obiektów, w których mieszczą się noclegownie;
- 2) minimalny standard podstawowych usług świadczonych w schroniskach dla osób bezdomnych oraz minimalny standard obiektów, w których mieszczą się schroniska dla osób bezdomnych;
- 3) minimalny standard podstawowych usług świadczonych w schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi oraz minimalny standard obiektów, w których mieszczą się schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi;
- 4) minimalny standard podstawowych usług świadczonych w ogrzewalniach oraz minimalny standard obiektów, w których mieszczą się ogrzewalnie.

§ 2. 1. Minimalny standard podstawowych usług świadczonych w noclegowniach oraz minimalny standard obiektów, w których mieszczą się noclegownie, jest określony w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

2. Minimalny standard podstawowych usług świadczonych w schroniskach dla osób bezdomnych oraz minimalny standard obiektów, w których mieszczą się schroniska dla osób bezdomnych, jest określony w załączniku nr 2 do rozporządzenia.

---

¹⁾ Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej kieruje działem administracji rządowej – zabezpieczenie społeczne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (Dz. U. poz. 1905).

3. Minimalny standard podstawowych usług świadczonych w schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi oraz minimalny standard obiektów, w których mieszczą się schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, jest określony w załączniku nr 3 do rozporządzenia.

4. Minimalny standard podstawowych usług świadczonych w ogrzewalniach oraz minimalny standard obiektów, w których mieszczą się ogrzewalnie, jest określony w załączniku nr 4 do rozporządzenia.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER

RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

Załączniki
do rozporządzenia
Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
z dnia ... (poz. ...)

Załącznik nr 1

**Minimalny standard podstawowych usług świadczonych w noclegowniach oraz
minimalny standard obiektów, w których mieszczą się noclegownie**

KRYTERIA STANDARDU	NORMY
STANDARD ŚWIADCZONYCH USŁUG	
Okres świadczenia usług	Noclegownia czynna jest cały rok, przez 7 dni w tygodniu, w godzinach: - od 1 października do 31 marca: od 18.00 do 8.00, - od 1 kwietnia do 30 września: od 20.00 do 8.00.
Forma świadczonej usługi	Tymczasowe schronienie w postaci miejsca do spania w ogrzewanym pomieszczeniu, którego temperatura nie jest niższa niż 20 stopni Celsjusza.
Zakres usług	Umożliwienie spożycia posiłku i zapewnienie gorącego napoju.
	Umożliwienie skorzystania z prysznica oraz wymiany odzieży.
	Zapewnienie dezynfekcji i dezynsekcji odzieży, w przypadku braku możliwości jej wymiany.
	Zapewnienie opieki przez co najmniej 1 opiekuna na nie więcej niż 50 osób przebywających w placówce.
STANDARD OBIEKTU	
Liczba miejsc w placówce	Liczba miejsc nie większa niż 100.
Liczba osób w pomieszczeniach noclegowych	Nie więcej niż 20 osób w jednym pomieszczeniu.
Powierzchnia przypadająca na osobę w pomieszczeniu noclegowym	Nie mniej niż 3 m ² /os. W pomieszczeniach z łózkami piętrowymi nie mniej niż 2 m ² /os.

Wyposażenie pomieszczeń noclegowych	Pomieszczenia noclegowe z co najmniej 1 oknem na pomieszczenie lub wentylacją przewidzianą dla pomieszczeń mieszkalnych bez otwieranych okien. Pomieszczenia noclegowe ze swobodnym dostępem do łóżek. Miejsca do spania wyposażone w materac i komplet pościeli (tj. poduszkę, koc, prześcieradło i pokrycie na koc).
Sanitariaty	Urządzenie natryskowe – 1 dla 15 osób, Miska ustępowa – 1 dla 10 kobiet oraz 1 dla 20 mężczyzn, Pisuar – 1 dla 20 mężczyzn, Umywalka – 1 dla 5 osób. Pomieszczenia sanitariatów zapewniające stały dostęp do bieżącej ciepłej i zimnej wody oraz gwarantujące możliwość przeprowadzenia zabiegów higienicznych.
Jadalnia/świetlica	Pomieszczenie do spożywania posiłków, które poza porami posiłków może pełnić funkcję świetlicy lub sali spotkań grupowych.
Pomieszczenie biurowe	Wydzielone pomieszczenie do prac biurowych oraz indywidualnych rozmów z osobami bezdomnymi.
Magazyn odzieży, bielizny, pościeli	Pomieszczenia wyposażone w regały, szafy i inne meble umożliwiające wymianę rzeczy brudnych i czystych.
Magazyn środków chemicznych	Wydzielone pomieszczenie na środki czystości i higieny.
Pralnia	Wydzielone pomieszczenie wyposażone co najmniej w 1 pralkę dla 30 osób.

Minimalny standard podstawowych usług świadczonych w schroniskach dla osób bezdomnych oraz minimalny standard obiektów, w których mieszczą się schroniska dla osób bezdomnych

KRYTERIA STANDARDU	NORMY
STANDARD ŚWIADCZONYCH USŁUG	
Okres świadczenia usług	Schronisko dla osób bezdomnych świadczy usługi przez cały rok, przez 7 dni w tygodniu.
Forma świadczonej usługi	Możliwość całodobowego przebywania w schronisku, w tym zapewnienie miejsca do spania w ogrzewanym pomieszczeniu, którego temperatura nie jest niższa niż 20 stopni Celsjusza.
Zakres usług	Możliwość spożycia posiłku oraz dostęp do pomieszczenia kuchennego umożliwiającego samodzielne przygotowanie posiłku i gorącego napoju.
	Umożliwienie skorzystania z prysznicy, wymiany odzieży. Umożliwienie prania i suszenia odzieży.
	Zapewnienie dezynfekcji i dezynsekcji odzieży, w przypadku braku możliwości jej wymiany.
	Zapewnienie informacji o dostępnych formach pomocy, a w razie potrzeby pomoc w jej zorganizowaniu.
	Zapewnienie usług aktywizacyjnych ukierunkowanych na wzmacnianie aktywności społecznej, uzyskanie samodzielności życiowej i wyjście z bezdomności. Wzmacnianie aktywności społecznej może być realizowane m.in. przez: - trening umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych, - trening umiejętności interpersonalnych i umiejętności rozwiązywania problemów, - uczestnictwo w grupach wsparcia. Uzyskanie samodzielności życiowej i wyjście z bezdomności może być realizowane m.in. przez: - zajęcia przygotowujące do podjęcia zatrudnienia, - trening gospodarowania własnym budżetem, - trening prowadzenia gospodarstwa domowego,

	– uczestnictwo w zajęciach centrum lub klubu integracji społecznej. Zapewnienie opieki przez co najmniej 1 opiekuna na nie więcej niż 40 osób przebywających w schronisku. Ponadto, w schronisku zatrudnia się nie mniej niż 1 pracownika socjalnego na nie więcej niż 50 osób przebywających w schronisku. W porze nocnej powinna być w schronisku zapewniona opieka przez co najmniej 1 opiekuna.
STANDARD OBIEKTU	
Liczba miejsc w schronisku	Liczba miejsc nie większa niż 80.
Liczba osób w pomieszczeniach mieszkalnych	Nie więcej niż 10 osób w jednym pomieszczeniu.
Powierzchnia przypadająca na osobę w pomieszczeniu mieszkalnym	Nie mniej niż 4 m ² /os. W pomieszczeniach z łózkami piętrowymi nie mniej niż 3 m ² /os.
Wyposażenie pomieszczeń mieszkalnych	Pomieszczenia mieszkalne mają co najmniej 1 okno oraz zapewniają swobodny dostęp do łóżek wyposażonych w materac, komplet pościeli (tj. poduszkę, koc, prześcieradło i pokrycie na koc) oraz dostęp do szaf osobistych.
Sanitariaty	Urządzenie natryskowe – 1 dla 15 osób, Miska ustępowa – 1 dla 10 kobiet oraz 1 dla 20 mężczyzn, Pisuar – 1 dla 20 mężczyzn, Umywalka – 1 dla 5 osób. Pomieszczenia sanitariatów zapewniające stały dostęp do bieżącej ciepłej i zimnej wody oraz gwarantujące możliwość przeprowadzenia zabiegów higienicznych.
Kuchnia do sporządzania indywidualnych posiłków	Wydzielone pomieszczenie do samodzielnego przygotowywania posiłków wyposażone w co najmniej jedną kuchenkę i lodówkę oraz szafki kuchenne.
Jadalnia/świetlica	Pomieszczenie do spożywania posiłków, które poza porami posiłków może pełnić funkcję świetlicy lub sali spotkań grupowych.

Pralnia i suszarnia	Pomieszczenie na pralnię i suszarnię, wyposażone w co najmniej jedną pralkę na 30 osób. W przypadku gdy schronisko nie posiada suszarni, zapewnia dostęp do co najmniej jednej suszarki elektrycznej na 30 osób.
Pomieszczenie biurowe	Wydzielone pomieszczenie do prac biurowych.
Magazyn odzieży, bielizny, pościeli	Pomieszczenia wyposażone w regały, szafy i inne meble umożliwiające wymianę rzeczy brudnych i czystych.
Magazyn środków chemicznych	Wydzielone pomieszczenie na środki czystości i higieny.
Pokój spotkań indywidualnych	Wydzielone pomieszczenie do spotkań indywidualnych.
Pracownia komputerowa	Wydzielone pomieszczenie lub jego część, wyposażone w komputer z dostępem do Internetu.

**Minimalny standard podstawowych usług świadczonych w schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi
oraz minimalny standard obiektów, w których mieszczą się schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi**

KRYTERIA STANDARDU	NORMY
STANDARD ŚWIADCZONYCH USŁUG	
Okres świadczenia usług	Schronisko dla osób bezdomnych świadczy usługi przez cały rok, przez 7 dni w tygodniu.
Forma świadczonej usługi	Możliwość całodobowego przebywania w schronisku, w tym zapewnienie miejsca do spania w ogrzewanym pomieszczeniu, którego temperatura nie jest niższa niż 20 stopni Celsjusza.
	Możliwość spożywania posiłków w pokoju mieszkalnym, a w razie potrzeby – karmienie. Dostęp do pomieszczenia umożliwiającego samodzielne przygotowanie gorącego napoju.
	Umożliwienie skorzystania z prysznica, wymiany odzieży. W miarę potrzeby pomoc w myciu, kąpaniu i ubieraniu.
	Opieka higieniczna. Zapewnienie usług pielęgnacyjnych w wydzielonym pomieszczeniu lub w pokoju mieszkalnym jeśli łóżko jest oddzielone zasłoną.
	Umożliwienie prania i suszenia odzieży.
	Zapewnienie dezynfekcji i dezynsekcji odzieży, w przypadku braku możliwości jej wymiany.
	Niezbędna pomoc w załatwianiu spraw osobistych.
	Zapewnienie pomocy w korzystaniu ze świadczeń zdrowotnych przysługujących na podstawie odrębnych przepisów.
	Zapewnienie usług aktywizacyjnych ukierunkowanych na wzmacnianie aktywności społecznej.

	Wzmacnianie aktywności społecznej może być realizowane m.in. przez: - trening umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych, - trening umiejętności interpersonalnych i umiejętności rozwiązywania problemów, - uczestnictwo w grupach wsparcia. Zapewnienie opieki przez co najmniej 1 opiekuna na nie więcej niż 15 osób przebywających w schronisku. Ponadto, w schronisku zatrudnia się nie mniej niż 1 pracownika socjalnego na nie więcej niż 50 osób przebywających w schronisku. W porze nocnej powinna być w schronisku zapewniona opieka przez co najmniej 1 opiekuna na nie więcej niż 30 osób.
STANDARD OBIEKTU	
Warunki techniczne obiektu	W miejscu pobytu zapewnia się: - swobodny dostęp do budynku i jego otoczenia, - budynek, pomieszczenia wspólne i jego otoczenie, z zastosowaniem udogodnień dla osób niepełnosprawnych, - pokoje mieszkalne usytuowane na parterze budynków wielokondygnacyjnych, jeżeli budynki takie nie posiadają wind - w przypadku osób o ograniczonych możliwościach swobodnego przemieszczania się.
Liczba miejsc w schronisku	Liczba miejsc nie większa niż 80.
Liczba osób w pomieszczeniach mieszkalnych	Nie więcej niż 6 osób wymagających usług opiekuńczych w jednym pomieszczeniu.
Powierzchnia przypadająca na osobę w pomieszczeniu mieszkalnym	Nie mniej niż 5 m ² /os.
Wyposażenie pomieszczeń mieszkalnych	Pomieszczenia mieszkalne mają co najmniej 1 okno oraz zapewniają swobodny dostęp do łóżek wyposażonych w materac, komplet pościeli (tj. poduszkę, koc, prześcieradło i pokrycie na koc) oraz dostęp do szaf osobistych. Pomieszczenia mieszkalne wyposażone w: - łóżko parterowe, krzesło, szafkę nocną – 1 sztuka dla każdej osoby, - stół, szafę – co najmniej jedna sztuka na każdy pokój, - niezbędny sprzęt wynikający z indywidualnych potrzeb osoby przebywającej w pomieszczeniu.
Sanitariaty	Sanitariaty dostosowane do osób niepełnosprawnych, wyposażone stosownie do potrzeb osób korzystających z tych

	pomieszczeń m.in. w: - urządzenie natryskowe – 1 dla 15 osób, - umywalkę – 1 dla 5 osób, - miskę ustępową – 1 dla 10 osób. Pomieszczenie sanitariatów zapewniające stały dostęp do bieżącej ciepłej i zimnej wody oraz gwarantujące możliwość przeprowadzenia zabiegów higienicznych.
Kuchnia	Pomieszczenie do przygotowywania posiłków lub porcjowania i wydawania.
Jadalnia/świetlica	Pomieszczenie do spożywania posiłków, które poza porami posiłków może pełnić funkcję świetlicy lub sali spotkań grupowych.
Pralnia i suszarnia	Pomieszczenie na pralnię i suszarnię, wyposażone w co najmniej jedną pralkę na 30 osób. W przypadku gdy schronisko nie posiada suszarni, zapewnia dostęp do co najmniej jednej suszarki elektrycznej na 30 osób.
Pomieszczenie biurowe	Wydzielone pomieszczenie do prac biurowych.
Magazyn odzieży, bielizny, pościeli	Pomieszczenia wyposażone w regały, szafy i inne meble umożliwiające wymianę rzeczy brudnych i czystych.
Magazyn środków chemicznych	Wydzielone pomieszczenie na środki czystości i higieny.
Pokój spotkań indywidualnych	Wydzielone pomieszczenie do spotkań indywidualnych z dostępem do Internetu które również może pełnić rolę pracowni komputerowej.

**Minimalny standard podstawowych usług świadczonych w ogrzewalniach
oraz minimalny standard obiektów, w których mieszczą się ogrzewalnie**

KRYTERIA STANDARDU	NORMY
STANDARD ŚWIADCZONYCH USŁUG	
Okres świadczenia usług	Ogrzewalnia świadczy usługi w okresie od 1 października do 30 kwietnia, przez 7 dni w tygodniu, w godzinach od 18.00 do 8.00 lub przez całą dobę – jeżeli na terenie gminy nie funkcjonuje noclegownia.
Forma świadczonej usługi	Możliwość ogrzania się w pomieszczeniu, którego temperatura nie jest niższa niż 18 stopni Celsjusza.
Zakres usług	Zapewnienie gorącego napoju.
	Umożliwienie wymiany odzieży.
	Zapewnienie dezynfekcji i dezynsekcji odzieży, w przypadku braku możliwości jej wymiany.
	Zapewnienie opieki przez co najmniej 1 opiekuna na nie więcej niż 50 osób przebywających w ogrzewalni.
STANDARD OBIEKTU	
Liczba miejsc w ogrzewalni	Liczba miejsc nie większa niż 50.
Liczba miejsc siedzących w pomieszczeniach pobytowych	Nie więcej niż dla 25 osób w jednym pomieszczeniu.
Powierzchnia przypadająca na osobę w pomieszczeniu pobytowym	Nie mniej niż 2 m ² /os.
Wyposażenie pomieszczeń pobytowych	Osoba przebywająca w ogrzewalni ma zapewnione miejsce siedzące w postaci krzesła o łatwo zmywalnej powierzchni.
Sanitariaty	Miska ustępowa – 1 dla 20 kobiet oraz 1 dla 30 mężczyzn, Pisuar – 1 dla 30 mężczyzn,

	Umywalka – 1 dla 20 osób. Pomieszczenia sanitariatów zapewniające stały dostęp do bieżącej ciepłej i zimnej wody oraz gwarantujące możliwość przeprowadzenia zabiegów higienicznych.
Pomieszczenie biurowe	Wydzielone pomieszczenie do prac biurowych oraz indywidualnych rozmów z osobami bezdomnymi.

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie minimalnych standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych, schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i ogrzewalni stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 48a ust. 14 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769, z późn. zm.) – zmienionego przez art. 1 pkt 2 lit. 1 ustawy z dnia ... o zmianie ustawy o pomocy społecznej (Dz. U. poz. ...).

Ustawa z dnia ... o zmianie ustawy o pomocy społecznej wprowadziła do art. 48a ustawy o pomocy społecznej, do dotychczas obowiązującego katalogu placówek udzielających tymczasowego schronienia (tj. noclegownie, schroniska dla osób bezdomnych i ogrzewalnie) – dodatkowy typ placówki: schronisko dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi. Ponadto ustawa ta zmieniła zawarte w art. 48a ust. 14 ustawy o pomocy społecznej upoważnienie ustawowe dla ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego do wydania rozporządzenia, które zgodnie z obecnym brzmieniem ma określić standardy placówek udzielających tymczasowego schronienia w zakresie:

- 1) minimalnego standardu podstawowych usług świadczonych w noclegowniach, schroniskach dla osób bezdomnych, schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i ogrzewalniach;
- 2) minimalnego standardu obiektów, w których mieszczą się noclegownie, schroniska dla osób bezdomnych, schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i ogrzewalnie.

Zmiana brzmienia upoważnienia ustawowego zawartego w art. 48a ust. 14 ustawy o pomocy społecznej miała na celu dodanie do treści dotychczasowego przepisu nowego typu placówki – schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, dla którego powinien być określony standard podstawowych usług świadczonych przez tą placówkę oraz standard obiektu, w którym mieści się ta placówka. W przepisie tym zostało również wskazane, że rozporządzenie będzie regulować minimalny standard usług oraz minimalny standard obiektów.

Szczegółowe standardy wsparcia dla osób bezdomnych w noclegowni, schronisku dla osób bezdomnych, w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi oraz ogrzewalni, określone zostały w załącznikach do rozporządzenia, przy czym:

- 1) minimalny standard podstawowych usług świadczonych w noclegowniach oraz minimalny standard obiektów, w których mieszczą się noclegownie (o których mowa w art. 48a ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej), określa załącznik nr 1 do rozporządzenia;
- 2) minimalny standard podstawowych usług świadczonych w schroniskach dla osób bezdomnych oraz minimalny standard obiektów, w których mieszczą się schroniska dla osób bezdomnych (o których mowa w art. 48a ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej), określa załącznik nr 2 do rozporządzenia;
- 3) minimalny standard podstawowych usług świadczonych w schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi oraz minimalny standard obiektów, w których mieszczą się schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi (o których mowa w art. 48a ust. 2b ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej), określa załącznik nr 3 do rozporządzenia;
- 4) minimalny standard podstawowych usług świadczonych w ogrzewalniach oraz minimalny standard obiektów, w których mieszczą się ogrzewalnie (o których mowa w art. 48a ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej), określa załącznik nr 4 do rozporządzenia.

Regulacje zawarte w rozporządzeniu mają na celu sformułowanie zestawu minimalnych wymogów, jakie powinny spełniać usługi realizowane na rzecz osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością, a także obiekty, w których świadczona jest pomoc, tak aby zapewnić ich najwyższą jakość, skuteczność i efektywność. Powyższe wynika z faktu, iż usługa realizowana poniżej kryteriów określanych jako poziom minimalny lub w nieprzystosowanej do tego placówce jest nieakceptowana społecznie i uniemożliwia realizację założonych celów.

Z kolei określenie standardów i minimalnych norm świadczonych usług – odrębnych dla noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych, schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, a także ogrzewalni – pozwoli na wskazanie różnic w sposobach świadczenia pomocy osobom bezdomnym w różnych typach placówek dla osób bezdomnych oraz wpłynie na poprawę jakości i efektywności podejmowanych działań nakierowanych na rozwiązywanie problemu bezdomności.

Noclegownia zapewnia tymczasowe schronienie w postaci noclegu, a także możliwość spożycia posiłku oraz gorącego napoju. Osoby bezdomne przebywające w noclegowni mogą także skorzystać z prysznica oraz wymienić lub zdezynfekować odzież. Dlatego też zakłada

się, że przedmiotowa placówka powinna funkcjonować głównie w godzinach wieczorowo-nocnych. Dodatkowo w placówce przewiduje się zapewnienie opieki, stąd też wynika konieczność ograniczenia liczby osób przebywających w noclegowni do 100 oraz zatrudnienia co najmniej jednego opiekuna na nie więcej niż 50 osób. Z uwagi na charakter świadczonego wsparcia w rozporządzeniu określono także minimalny standard pomieszczeń w obiekcie, w którym funkcjonuje noclegownia, m.in. pomieszczeń noclegowych, sanitariatów oraz jadalni/świetlicy. Zwrócono również uwagę na konieczność wydzielenia odrębnych pomieszczeń z odpowiednim wyposażeniem, przeznaczonych na prace biurowe, magazyn odzieży, bielizny, pościeli, magazyn środków chemicznych, a także pralnię.

Określenie minimalnego standardu podstawowych usług świadczonych w schroniskach dla osób bezdomnych oraz minimalnego standardu obiektów, w których mieszczą się schroniska dla osób bezdomnych ma na celu zapewnienie osobom bezdomnym całodobowego tymczasowego schronienia, oferując jednocześnie pakiet usług ukierunkowanych na wzmacnianie aktywności społecznej, wyjście z bezdomności, uzyskanie samodzielności życiowej. Dlatego też w placówce, oprócz opiekuna przypadającego na maksymalnie 40 osób, powinien być zatrudniony co najmniej jeden pracownik socjalny na nie więcej niż 50 osób przebywających w schronisku, przy ogólnej maksymalnej liczbie 80 miejsc. Konieczne jest również zapewnienie opieki przez co najmniej jednego opiekuna w porze nocnej.

Z uwagi na całodobowy charakter tej formy wsparcia, w rozporządzeniu określone zostały także standardy pomieszczeń mieszkalnych. Oprócz spożycia posiłku w jadalni, schronisko umożliwi również jego samodzielne przygotowanie, stąd też konieczność wydzielenia pomieszczenia kuchennego z odpowiednim wyposażeniem. Rozporządzenie nakłada także obowiązek wyodrębnienia i odpowiedniego wyposażenia w schronisku dla osób bezdomnych pomieszczeń z przeznaczeniem na pralnię i suszarnię, magazyn odzieży, bielizny, pościeli, magazyn środków chemicznych, pokój spotkań indywidualnych, a także pracownię komputerową.

Schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi zapewnia osobom bezdomnym, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, ale nie wymagają usług w zakresie świadczonym przez jednostkę całodobowej opieki, zakład opiekuńczo-leczniczy lub zakład pielęgnacyjno-opiekuńczy, tymczasowe schronienie wraz z usługami opiekuńczymi oraz usługami ukierunkowanymi na wzmacnianie aktywności

społecznej, w miarę możliwości wyjście z bezdomności i uzyskanie samodzielności życiowej. Dlatego też dla przedmiotowych placówek kryteria standardu w rozporządzeniu zostały rozszerzone w stosunku do obowiązujących w przypadku schronisk dla osób bezdomnych zdolnych do samoobsługi. Dotyczy to głównie dodatkowych form świadczonych usług: umożliwienia spożywania posiłku w pokoju mieszkalnym, a w razie potrzeby karmienia, zapewnienia opieki higienicznej i pielęgnacji w wydzielonym pomieszczeniu lub pokoju mieszkalnym, a także zapewnienia dostępu do usług podstawowej opieki zdrowotnej. Ponadto niniejsze rozporządzenie obliguje podmioty prowadzące schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi do zapewnienia opieki co najmniej jednego opiekuna na nie więcej niż 15 osób, a w porze nocnej na nie więcej niż 30 osób, ze względu na szczególne potrzeby beneficjentów przedmiotowej formy wsparcia. Z kolei standardy obiektów, w których prowadzone są schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, określone w rozporządzeniu, uwzględniają specjalne warunki techniczne budynku, a także standard pomieszczeń dostosowany do szczególnych potrzeb osób z ograniczoną zdolnością do samoobsługi.

Ze względu na interwencyjny charakter ogrzewalni, minimalne standardy określone w rozporządzeniu dla tej formy wsparcia zorientowane są głównie na zmniejszenie liczby osób bezdomnych pozostających w miejscach niemieszkalnych. Dlatego też ogrzewalnia świadczy usługi w okresie od 1 października do 30 kwietnia, przez 7 dni w tygodniu, w godzinach od 18.00 do 8.00 lub przez całą dobę – jeżeli na terenie gminy nie funkcjonuje noclegownia. Zakres usług obejmuje zapewnienie gorącego napoju, umożliwienie wymiany odzieży (lub jej dezynfekcji) oraz zapewnienie opieki przez co najmniej 1 opiekuna na nie więcej niż 50 osób przebywających w ogrzewalni. Z uwagi na charakter wsparcia rozporządzenie przewiduje jedynie miejsca siedzące w pomieszczeniach pobytowych – w liczbie nie większej niż dla 25 osób w jednym pomieszczeniu. Wyposażenie i powierzchnia pomieszczeń pobytowych zostały dostosowane do celu świadczonej usługi, jakim jest zapewnienie bezpieczeństwa osobom wymagającym schronienia i zapobieżenie wychłodzeniu organizmu. Stąd też wynika określenie w standardzie obiektu wymogu co do wyodrębnienia jedynie pomieszczeń pobytowych, sanitariatów oraz pomieszczenia biurowego, które jednocześnie stanowi miejsce do indywidualnych rozmów z osobami bezdomnymi.

Projektowane rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie minimalnych standardów ogrzewalni, noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych, schronisk

dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i ogrzewalni powinno wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Projekt rozporządzenia nie podlega notyfikacji zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.) – projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, a także w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

Projekt rozporządzenia nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Projektowana regulacja nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców.

Nazwa projektu Rozporządzenie w sprawie minimalnych standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych, schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i ogrzewalni Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Elżbieta Bojanowska, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Justyna Pawlak Zastępca Dyrektora Departamentu Pomocy i Integracji Społecznej tel. 22 661 12 77 Sekretariat.dps@mrpips.gov.pl	Data sporządzenia 21.11.2017 r. Źródło: Art. 48a ust. 14 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769, z późn. zm.). Nr w wykazie prac legislacyjnych Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej ....

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Ustawa z dnia ... o zmianie ustawy o pomocy społecznej (Dz. U. poz. ...), wprowadziła do art. 48a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769, z późn. zm.) – do dotychczas obowiązującego katalogu placówek udzielających tymczasowego schronienia (tj. noclegowni, schroniska dla osób bezdomnych i ogrzewalni) – dodatkowy typ placówki: schronisko dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi.

Ponadto art. 48a ust. 14 znowelizowanej ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej wprowadził upoważnienie ustawowe do wydania rozporządzenia, które ma określić standardy placówek noclegowych dla osób bezdomnych w zakresie:

- 1) minimalnego standardu podstawowych usług świadczonych w noclegowniach, schroniskach dla osób bezdomnych, schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i ogrzewalniach;
- 2) minimalnego standardu obiektów, w których mieszczą się noclegownie, schroniska dla osób bezdomnych, schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i ogrzewalnie.

Przed wprowadzeniem zmian określonych w ustawie z dnia ... o zmianie ustawy o pomocy społecznej, w art. 48a ustawy o pomocy społecznej wymienione były 3 typy placówek udzielających tymczasowego schronienia (noclegownie, schroniska dla osób bezdomnych i ogrzewalnie), które miały świadczyć usługi osobom zdolnym do samoobsługi, których stan zdrowia nie zagraża zdrowiu i życiu innych osób przybywających w placówce.

Schronisko dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi ma umożliwić udzielanie tymczasowego schronienia również osobom bezdomnym, niezdolnym do samoobsługi, ale nie wymagającym całodobowej opieki, a jedynie częściowej, tymczasowej pomocy w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych i opieki higienicznej.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Rekomendowane jest wydanie rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie minimalnych standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych, schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i ogrzewalni. Zgodnie z art. 6 ustawy z dnia ... o zmianie ustawy o pomocy społecznej, dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 48a ust. 14 ustawy o pomocy społecznej, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 48a ust. 14 ustawy o pomocy społecznej, w brzmieniu nadanym ustawą z dnia ... o zmianie ustawy o pomocy społecznej, nie dłużej jednak niż przez okres 6 miesięcy, licząc od dnia wejścia w życie ustawy z dnia ... o zmianie ustawy o pomocy społecznej.

Doprecyzowanie w rozporządzeniu rodzaju i zakresu świadczonych w placówkach dla osób bezdomnych usług pozwoli na wskazanie różnic w sposobach świadczenia pomocy osobom bezdomnym w różnych typach placówek dla osób bezdomnych oraz powinno wpłynąć na poprawę jakości i efektywności podejmowanych działań nakierowanych na rozwiązywanie problemu bezdomności.

Rozporządzenie będzie określać standardy placówek (noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych, schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i ogrzewalni) prowadzonych przez gminy lub przez inne podmioty (np. organizacje pozarządowe) na zlecenie gmin.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Brak danych

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Schroniska dla osób bezdomnych, - prowadzone przez gminy oraz na zlecenie gmin	52	Sprawozdanie jednorazowe DPS-IV-49-IR/2016 w Centralnej Aplikacji Statystycznej	Wprowadzenie w ustawie schroniska z usługami opiekuńczymi będzie się wiązało z pewnymi wydatkami finansowymi przeznaczonymi na dostosowanie standardu obiektu schroniska dla osób bezdomnych, świadczącego usługi opiekuńcze – do obowiązujących standardów. Możliwe jest także zwiększenie kosztów związanych z zatrudnieniem wymaganej liczby pracowników o odpowiednich kwalifikacjach oraz ze świadczeniem wymaganych usług.
Osoby korzystające z usług schronisk dla bezdomnych z usługami opiekuńczymi, (prowadzonych przez gminy lub przez organizacje pozarządowe – na zlecenie gmin).	4 094 osób	MPiPS-03 z udzielonych świadczeń pomocy społecznej – pieniężnych, w naturze i usługach – za 2016 r.	możliwość korzystania z usług oferowanych przez placówki na poziomie określonego standardu

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt ustawy zostanie przedłożony do zaopiniowania w trybie:

- 1) ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1881) następującym podmiotom:
  - a) Forum Związków Zawodowych,
  - b) NSZZ „Solidarność”,
  - c) Ogólnopolskiemu Porozumieniu Związków Zawodowych;
- 2) ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. z 2015 r. poz. 2029) następującym podmiotom:
  - a) Konfederacji „Lewiatan”,
  - b) Związkowi Rzemiosła Polskiego,
  - c) Business Centre Club – Związkowi Pracodawców;
- 3) w ramach konsultacji społecznych organizacjom:
  - a) Caritas Polska,
  - b) Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta,
  - c) Pomorskie Forum na rzecz Wychodzenia z Bezdomności,
  - d) Fundacja Pomocy Wzajemnej „Barka”,
  - e) Stowarzyszenie MONAR,
  - f) Stowarzyszenie „Otwarte Drzwi”,
  - g) Ogólnopolska Federacja na rzecz Rozwiązywania Problemu Bezdomności,
  - h) Polska Rada Ekumeniczna,
  - i) Konferencja Episkopatu Polski,
  - j) Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych;
- 4) stosownie do postanowień uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006 i poz. 1204)

Projekt ustawy zostanie jednocześnie skierowany do zaopiniowania przez Radę Dialogu Społecznego w trybie ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. poz. 1240). Projekt zostanie ponadto przedłożony do zaopiniowania Krajowej Izbie Gospodarczej.

Projekt ustawy zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji.

Projekt ustawy zostanie przesłany na podstawie art. 8 ustawy z dnia 6 maja 2005 r. o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz o przedstawicielach Rzeczypospolitej Polskiej w Komitecie Regionów Unii Europejskiej (Dz. U. poz. 759) do zaopiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z .... r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	-											
budżet państwa	-											
JST	-											
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-											
Wydatki ogółem	-	11,8	11,8	8,5	8,5	8,5	8,5	8,5	8,5	8,5	8,5	91,6
budżet państwa	-	2,4	2,4	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	9,9
JST	-	9,4	9,4	7,9	7,9	7,9	7,9	7,9	7,9	7,9	7,9	81,7
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-											
Saldo ogółem	-	11,8	11,8	8,5	8,5	8,5	8,5	8,5	8,5	8,5	8,5	91,6
budżet państwa	-	2,4	2,4	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	9,9
JST	-	9,4	9,4	7,9	7,9	7,9	7,9	7,9	7,9	7,9	7,9	81,7
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-											

Źródła finansowania	Utworzenie nowych jednostek w postaci schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi nie stanowi nałożenia nowego zadania, a jedynie umożliwia faktyczną realizację istniejących już zadań własnych obligatoryjnych gminy. W chwili obecnej gminy jako zadanie własne o charakterze obligatoryjnym realizują udzielanie schronienia (art. 48a ustawy o pomocy społecznej) oraz świadczenia usług opiekuńczych (art. 17 ww. ustawy). Projektowane przepisy jedynie umożliwiają jednostkom samorządu terytorialnego świadczenie usług opiekuńczych osobom bezdomnym, które w chwili obecnej z obiektywnych powodów nie mogą być realizowane. Wydatki wynikające z projektu powinny być sfinansowane przez jednostki samorządu terytorialnego w ramach budżetów własnych przeznaczonych na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej. Źródła finansowania projektowanych w ustawie zmian przedstawiają się następująco: Środki z budżetu gmin na prowadzenie i rozwój infrastruktury schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi. Fundusz Dopłat w zakresie rządowego programu wsparcia budownictwa socjalnego. Fundusz Dopłat jest zasilany ze środków budżetowych określanych corocznie w ustawie budżetowej – w części 18. Budownictwo, planowanie i zagospodarowanie przestrzenne oraz mieszkalnictwo. Resortowy Program Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Program wspierający rozwiązywanie problemu bezdomności”, na który co roku przeznaczana jest kwota w wysokości 5 mln zł ze środków określanych w ustawie budżetowej w części 44 – Zabezpieczenie społeczne. Przewidywane wydatki z budżetu państwa zostaną pokryte w ramach obecnie posiadanych środków finansowych bez konieczności ich zwiększania.

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Dane szacowane na podstawie danych zebranych ze sprawozdania jednorazowego DPS-IV-49-IR/2016 oraz sprawozdania MPiPS-03 z udzielonych świadczeń pomocy społecznej – pieniężnych, w naturze i usługach – za 2016 r. Założono, że 1/5 schronisk policzonych w sprawozdaniu DPS-IV-49-IR/2016 świadczy usługi opiekuńcze, natomiast przy obliczaniu liczy osób korzystających z usług schronisk z usługami opiekuńczymi, przyjęto, że spośród osób przedstawionych w sprawozdaniu MPiPS-03 za 2016 r., które korzystają z usług noclegowni i wszystkich schronisk – 1/5 osób korzysta z usług schronisk z usługami opiekuńczymi. Usługi w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi przeznaczone będą dla osób bezdomnych, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej pomocy i opieki innych osób w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, ale nie wymagają usług w zakresie świadczonej przez jednostkę całodobowej opieki, zakład opiekuńczo-leczniczy lub zakład pielęgnacyjno-opiekuńczy, o którym mowa w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi będą zapewniały tymczasowe schronienie wraz z usługami opiekuńczymi oraz usługami ukierunkowanymi na wzmacnianie aktywności społecznej, wyjście z bezdomności i uzyskanie samodzielności życiowej.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0–10)
W ujęciu pieniężnym	duże przedsiębiorstwa	-	-	-	-	-	-	-
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	-	-	-	-	-	-	-
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	-	-	-	-	-	-	-
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	-						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	-						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Podniesienie standardu usług świadczonych w schroniskach dla bezdomnych z usługami opiekuńczymi						
Niemierzalne	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń								

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

- tak
 nie
 nie dotyczy

- zmniejszenie liczby dokumentów
 zmniejszenie liczby procedur
 skrócenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

- zwiększenie liczby dokumentów
 zwiększenie liczby procedur
 wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.

- tak
 nie
 nie dotyczy

Komentarz:

9. Wpływ na rynek pracy

Nie ma wpływu.

10. Wpływ na pozostałe obszary

- środowisko naturalne
 sytuacja i rozwój regionalny
 inne:

- demografia
 mienie państwowe

- informatyzacja
 zdrowie

Omówienie wpływu

Nie ma wpływu na pozostałe obszary.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

30 dni od dnia ogłoszenia.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Nie dotyczy.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)